

VISKAS ARBA NIEKO

TAIKA IR LAISVĖ

Pirmoji 1955 metų diena Paryžiuje buvo šalta ir saulėta. Kadangi pirmosios sausio mėnesio dienos Paryžiuje retai būna saulėtos, reikia tai laikyti geru ženklu 1955 m. politiniame danguje, nes 1954 metai, nors ir turtingi įvykiais, neatnešė pasauliui taikos, nei laisvės pavergtoms tautoms. Tačiau ir 1954 m. baigėsi su saule: Prancūzijos parlamentas patvirtino spalio mėn. 20 dienos JAV, Didžiosios Britanijos, Vokietijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministerių Paryžiaus susitarimą apginkluoti Vokietiją. Tuo būdu vakariečių vienybės rūmas, pastaruoju laiku kiek apiręs ir apšerpėjusiu stogu, buvo atremontuotas ir aplopytas. Karo mokslo žinovų tvirtinimu, Vakarų Europos apsauga be Vokietijos dalyvavimo yra labai abejotina ar net visai neįmanoma. Taigi, Paryžiaus susitarimo patvirtinimas visame laisvajame pasaulyje buvo priimtas su pasitenkinimu ir palengvėjimu.

PRAEJUSIŲ METŲ DIDIEJI

JAV užsienių reikalų ministro Foster Dulles, be abejonės, yra laikytinas vienu didžiųjų taikos ramsčių bei užtvarų Maskvos užgaidoms tramdyti. Už jo nugaros stovinti JAV militarinė ir ekonominė galybė buvo jo stiprybė, gi lėktuvas? — priemonė būti laiku mažiausio atsparumo vietoje, nei kontinentų apribojimo. Nenuostabu todėl, kad Maskvoje jo vardas minimas su pagieža ir neapykanta.

Taip pat ir Vokietijos ministeris pirmininkas bei užsienio reikalų ministeris Konradas Adenaueris praktiškai, iškovojęs Vakarų Vokietijai teisę apsiginkluoti, įeina į didžiųjų laisvės saugotojų eilę.

Mendes - France, Prancūzijos ministeris pirmininkas ir užsienio reikalų ministeris, po aštuonių sunkaus karo metų Indo - Kinijoje atnešęs Prancūzijai taiką ir psichologiškai nugalėjęs prancūzų baimę dėl Vokietijos ginklavimosi, priskirtinas taip pat prie didžiųjų pasaulio politikos vyrų.

NEUŽBAIGTOS SĄSKAITOS

Azijos Tolymuosiuose Rytuose Komunistinės ir Nacionalistinės Kinijos kalbos nėra baigtos. Juo labiau, kad ir šių Kinijų advokatai, — Sov. Rusija ir JAV, — kiekviena laikosi savo: vieni pūsdami raudonas sugyvenimo miglas, kiti gi aiškiai pasiryžę nesiduoti apgaunami ir nepamiršdami nei Teherano, nei Jaltos, nei Potsdamo bolševikinės mišrainės skonio.

Nepavyko dar nei Hammarsk-

joldui susitvarkyti su Komunistinės Kinijos diktatoriumi Čau-En-Lai dėl 11 JAV nuteistųjų lakūnų, nei kitų įkaltų. Pasutinės žinios rodo, kad jo uždavinys nelengvas ir pilnas paslapčių. Tačiau, atrodo, kad po sunkaus kelio, laukia pasisekimas.

Dešimtys už geležinės uždangos esančių tautų, — jų tarpe ir mūsų tėvynė, — dar vis tebe laukia laisvės. Ir 1955 metais jų ateitis neaiški, skurdi ir apgailėtina. Tačiau nereikia prarasti vilties, nes politiniai įvykiai rodo, kad jos nėra pamirštos. Vakariečiai vis glaudžiau siejasi ir stiprėja savo vieningumu. Tad 1955 metai ir mums nėra beviltiški.

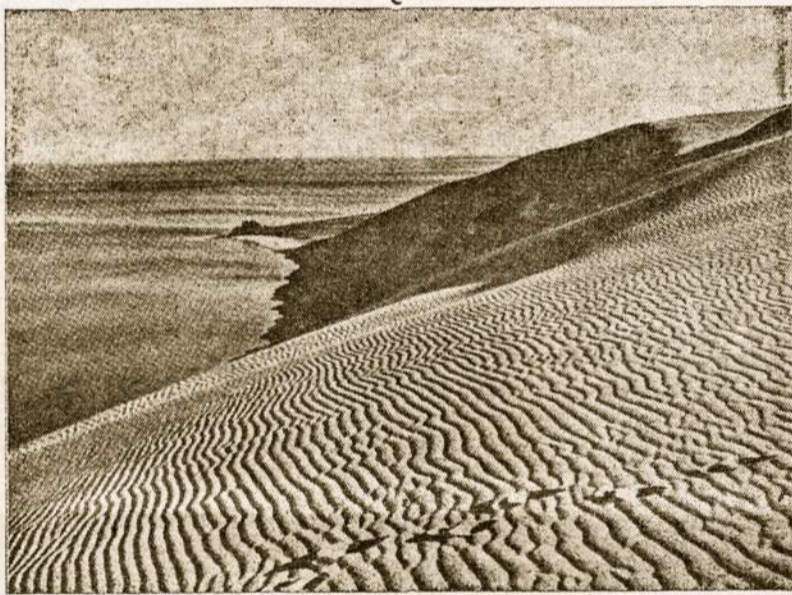
RAUDONIEJI VALERIJONO LAŠAI

Baigiantis metams Maskvoje per spaudą ir radiją vykęs bauginimo birbinių koncertas jau pasibaigė, neįstengdamas sugriauti laisvojo pasaulio susipratimo nei vienybės. Nieko ne-

padėjo grąšiniai nei Prancūzijos nei Anglijos, nei JAV. nuomonėms suskaldyti.

Reikėjo tačiau ieškoti kitų priemonių vakariečių budrumui sumažinti. Tuo tikslu Malenkovas papylė kremlinių „valerijono lašų“, pareiškdamas, kad Sovietų Rusija yra taikingas kraštas, kad Paryžiaus ir Londono susitarimai yra grėsmė taikai ir kad, manęs, jog amerikiečių tauta bus budri prieš įvairaus plauko agresorių maneversus. Kad šis Malenkovo pareiškimas yra apgaulė ir komunistinės propagandos arklukas — nėra jokios abejonės. Tačiau, kad šie „valerijono lašai“ apsuktų galvas vakariečiams labai abejotina. Dabar jau net ir Prancūzijoje suprantama, kad kova už laisvę ir už taiką yra kova prieš komunizmą. O tai jau yra geras ženklas, nes tik visų tautų solidarumas yra veiksmingas ginklas ir kartu užtvarą prieš raudonąjį Maskvos slibiną.

— abc —

Gražioji Nida. Ten daug lietuvių praleisdavo karštąją vasarą.

NUOTRUPOS IŠ GYVENIMO LIETUVOJE

* Atkreipta daugiau dėmesio į tremtinių ir emigrantų gyvenimą Vakaruose. — Pastaruoju laiku pastebėtas ypatingas Sovietų dėmesio atkreipimas į pavergtų kraštų tremtinių ir emigrantų gyvenimą bei veiklą vakaruose. Šią vasarą Maskvoje įvyko vadinamų „Agitatoriaus Bloknotų“ redaktorių suvažiavimas. („Agitatoriaus Bloknotas“ tai agitacijos - propagandos kadry reikalas skiriamas laikraštis, kurie leidžiami visose sovietinėse respublikose). Tame suvažiavime nutarta sovietinę spaudą aprūpinti žiniomis iš tremtinių ir emigrantų gyvenimo Vakaruose. Šiam reikalui Vilniuje komunistų partijos agitacijos - propagandos kadry reikalams leidžiamas „Agitatoriaus Bloknotas“ iš Maskvos aprūpinamas atitinkamai iš užsienio lietuvių spaudos parinktomis iškarpomis bei iš-

traukomis. Į šį darbą taip pat įknytas ir Lietuvos Istorijos Institutas Vilniuje. Šią vasarą jis pradėjo rinkti ir tyrinėti „lietuvių emigracijos JAV isorinę medžiagą“. Tiems darbam vadovauja rusai Konuchov ir Obručnikov. Iš ten dirbančių lietuvių kol kas žinomi Jurginis ir Bražiškis. Medžiaga renkama per „korespondentus“ JAV.

* Ir savo sklypeliuose užsiauginę dalykų laisvai parduoti negalės. Jiems duotuose sklypeliuose užsiauginę dalykus Lietuvos kolchozininkai ligi šių metų galėjo laisvai parduoti turguose. Tačiau šią vasarą paskelbtas naujas tuo reikalu potvarkis taip tuos produktus parduoti nebeleidžia. Vietoj ligšiolinės sistemos įvedama vadinama komisinė prekyba. Miestuose organizuojami vadinami komisinės prekybos maisto sandėliai, į ku-

MŪSŲ UŽDUOTIS NAUJAISIAIS METAIS

Prancūzų rašytojas Stendal, rašydamas apie Napoleono laikus, sako, kad istorijoje yra momentų, kai didvyriškumas yra taip dažnas ir visiems bendras, kad karžygiai yra beveik visi, o didieji žygiai yra kasdienybė, kasdieniškos žmogaus pareigos ir reikalai. Jei mes giliau šiandien pažvelgtume į savo tautą, tai kaip tik pamatytume, kad ir mums štai atėjo tas herojinis laiko tarpas, taip retas istorijoje.

Jei mes esame čia, o ne Lietuvoje — išsireiškia J. Aistis — tai tatau nėra nei nusikaltimas, nei nuopelnas, bet tai reiškia, kad mus čia Dievas ir tauta siuntė aiškiam tikslui ir didelei misijai, ir vargas mums, o gal ir mūsų tautai, jei mes nesuprasiame, kodėl ir kam čia esame siųsti.

Žmogus yra daugiau nei gėlė. Nesąmoninga gėlė garbina Kūrėjo galybę. O žmogus? Žmogus turi protą, ir jis privalo žinoti, kodėl ir kam jis vienur, o ne kitur gyvena. Ar Dievas mus čia siuntė atsidėkoti už mūsų jam padarytus nuopelnus? Ne, Jis mus čia siuntė, kad tauta būtų gyva.

Mes didžiujamės partizanis, mes dedame į juos savo viltis, jie yra mūsų garbė ir pasidžiavimas. Betgi ir mes lietuvi, ir mes turime būti partizanai, kovotojai. Jei jūs šiandien mane klaustumėte, kaip čia tapti partizanu, tai aš pasakyčiau, kad jūs esate tik tušti garbėtroškos — kalba J. Aistis moksleivių stovykloje. Jūs norite ne partizanu sunkios dalies, bet be vargo ir be pavojų igtos jų garbės. Bet jei jūs klaustumėte kas daryti, tai aš atsakyčiau mylėkite savo kraštą taip, kaip partizanai myli, ir darykite viską.

Argentina taip pat turi nemažą skaičių lietuvių. Jų dauguma yra paprasti darbininkai. Tačiau netrūksta ir intelektualinių pajėgų, net iš darbininkijos tarpo. Kiekvieno lietuvi misija svetimame krašte yra

sunki. Reikia ne tik uždirbti duonos kasnį, bet taip pat įnešti į tautos vadavimo darbą savo dalį. Ateinantieji metai gal būtų bus persilaužimo metai. Veiklos susilpnėjimas organizacijoje pereitais metais atsiliepė į mūsų kultūrinį gyvenimą, o tuo pačiu ir į mūsų pradėtą didvyrišką tautos vadavimo darbą. Pirmoje eilėje tektų atsisaukti į kultūrininkus ir visuomenininkus, kurie stovi priešakyje paprasto darbo žmogaus. Jie turėtų rūpintis šeštadienines mokyklos tinklo išplėtimu, talkininkauti spaudoje ir organizuoti kultūrininkų parengimus, etc. Laiko maža, bet ir atliekamu laiku daug galima padaryti. Paprastai dideli dalykai padaromi tik atliekamu laiku, kaip yra parodžiusi gyvenimo praktika ir tą teigimą patvirtinusios didžiosios asmenybės istorijos eigoje.

Tektų susirūpinti ir jaunimo organizacijų subendrinimu, kad išvengus bereikalingų trynimosi, atmetus bet kokius asmeninius dalykus. Ateities kartos paruošimas gyvenimui mums gyvybinis klausimas, todėl pastatyti augščiausi asmeninius dalykus būtų baisi klaida, kuri nešytų mūsų pavergtai Tautai daug žalos.

Be galo būtų sunku nagrinėti, kokių būdu galima prisidėti prie mūsų Tautos klestėjimo, kaip lygiai sunku pasakyti, kaip tapti didvyriu. Čia žmogus negali nustatyti aiškias ribas, nes ką reikia daryti — diktuoja pats gyvenimas. Svarbu, kad visą laiką kurentųsi entuziazmas dirbti, kovoti, ir mirti kovojant už augštesnius idealus. Jeigu idealizmo žmogui netrūktų, tai čia ir Argentinoje, kad ir su mažu kovotojų būreliu ir tuo pačiu laiku pavyktų išvaryti gilią vagą Tėvynės laisvinimo bare. Reiktų burtis, diskutuoti, nutarti ir įvykdyti tuos pagrindinius dalykus, be kurių įgyvendinimo Tautos vadavimo darbas neįmanomas.

V. Ilgesys

riuos kolchozininkai turi gabenti visus tuos produktus, kuriuos ligi šiol jie pardavinėjo turguose už grynus pinigus. Čia jie turi savo gaminius palikti ir atlyginimą gauna tik po 7 — 30 dienų, kai sandėlis tuos gaminius parduoda. Kainos tuose sandėliuose yra žymiai žemesnės, nei kolchozininkai gaudavo patys savo gaminius parduodami. Be to, jiems nemokama už tą produktų dalį, kuri sandėliuose sugenda, o taip pat tam tikra dalis iš pajamų už kolchozininkų produktus atskaitoma sandėlių administracijos ir transporto išlaidoms dengti. Tuo būdu ir šios kolchozininkų pajamos labai sumažinamos.

Minėti sandėliai ne visus taip surinktus produktus parduoda vietoje. Pagal tam tikras sutartis su Leningrado, Maskvos ir kitų Rusijos miestų kooperatyvais jie didelę tų produktų dalį pristatinėja tiems miestams.

* Keisla sovietinės Lietuvos sienas? Vilniuje kartas nuo karto skleidžiama gandai, kad busią peržiūrėtos ir keičiamos dabartinės sovietinės Lietuvos sienos. Ta sienų revizija busianti Gudijos ir Lenkijos pasieniais ir pravesta etnografiniais pagrindais. Tačiau kokios korektyvos ir kieno naudai bei kada bus daromos, kol kas nekalbama.

* Prievarta verčia prenumeruoti laikraščius. — Padidinti savo laikraščių prenumeratos skaičių šią vasarą Sovietai Lietuvoje ėmėsi naujų spaudimo priemonių. Intelligentai, fabriky darbininkai ir kolchozininkai raginami užsisakyti lietuvių ir rusų kalbomis įvairius laikraščius ir žurnalus. Neužsisakantiems slunčiama ir be to, o mokėstis atskaitomas iš gaunamo atlyginimo.

* Kretingoj Sovietai „radę“ Pijaus XII laiškus. — Prasidėjus Sovietuose naujai tikėjimo puolimo bei persekiojimo bangai, Lietuvoje

ji irgi vis sėpiausiai pasireiškia. Labiausiai šiuo metu Lietuvoje puola Vatikanas. Norėdami gyventojus įtikinti, kad Vatikanas esąs karo kurstytojas, nacių draugas ir t. t., jie pradėjo krašte platinti tariamas Pijaus XII laiško fotokopijas. Tasai laiškas tariamai rastas Kretingos vienuolyne ir jame popiežius aprobuojąs 1941 m. vokiečių įvykdytą Lietuvos okupaciją. Kitame leidiny paskelbta tariama Vatikano instrukcija, kuria buvę raginama 1942-44 m. įdavinėti vokiečių Gestapui komunistus. Pagrindinis visos akcijos tikslas — atskirti Lietuvos katalikus nuo Vatikano ir įkurti vadinamą tautinę bažnyčią.

* Krašte susipratimas yra didelis. Okupanto darbai susipratusių lietuvių sekami ir fiksuojami. Spiritininkais lietuviais ir jų laimėjimais džiaugiasi visi. Po Sočiko kyla kaip boksininkas iš „Audinių“ Juškėnas. Kaune yra ir pasižymėjęs šachmatininkas Botvinikas. Tai Botviniko, turėjusio Kauno senamiestį restoraną, sūnus. Kur jis ras geriau kaip Lietuvoj.

Lietuvoj turima žinių, kad dalis mūsų tautiečių yra išgabenti į specialius izoliuotus lagerius, kur režimas yra ypatingai žiaurus. Yra taip pat „dingusių“ žmonių kategorija. Ir tokių, palyginti, nemaža, ar jie sušaudyti, ar sumiti, ar kur nors laikomi, nei namiškiai, nei kiti artimieji apie juos negauna jokių žinių. Šiaip krašte yra moterų perteklius, o vyrų trūkumas. Grįžusieji iš vakarų faktiškai laikomi liaudies priešais, nė vienas neturi okupanto pasitikėjimo. Kai kurie iš jų visai nepasiekė Lietuvos. Paprastai įkurdinami savo gyventose vietose ir skiriami į darbą. Grįžusieji kiekvienas gailisi dėl to savo žygio. Apie esančius Vakaruose mūsų tautiečius tėvynėje kalbama, kad jie yra laimingi. Susirašinėti su Vakarais labai pavojinga.

KAIP SU STATYBOMIS LIETUVOJE?

O kaip su statybomis? Ir čia išryškėja bolševikinės „planingumas“. Bolševikinė santvarka žemės paroduoti negalima, bet nedidelį namuką, kuris nebuvo nusavintas, perleisti kitam nedraudžiama, — sako M. Bakanas. — Dar daugiau: kurį laiką Kaune buvo leidžiama, net siūloma pirkti iš valdžios nacionalizuotus namus. Tačiau daugiausia tai būta paprasčiausio lauko. Mat, valdžiai buvo per gaila kapitalo jiems remontuoti, todėl kai kurie jos pareigūnai „išminčiai“ nusprendė ta proga „uždirbti“. O kai tokį namą kas nors nusiperka, tai, žiūrėk, ateina ugniagesiai, randa, kad namas yra nugriautinas arba pavojingas gaisrinė atžvilgiu, jį už-

ta, tačiau jos atsistatymo sparcio toli gražu negalima lyginti su „atsaymo darbais“ Lietuvoje, nors iš sovietinės spaudos atrodytų visai priešingai. Pvz. per karą buvo smarkiai sunaikinta Klaipėda, bet joje ir šiandien nieko nėra didesnio padaryta.

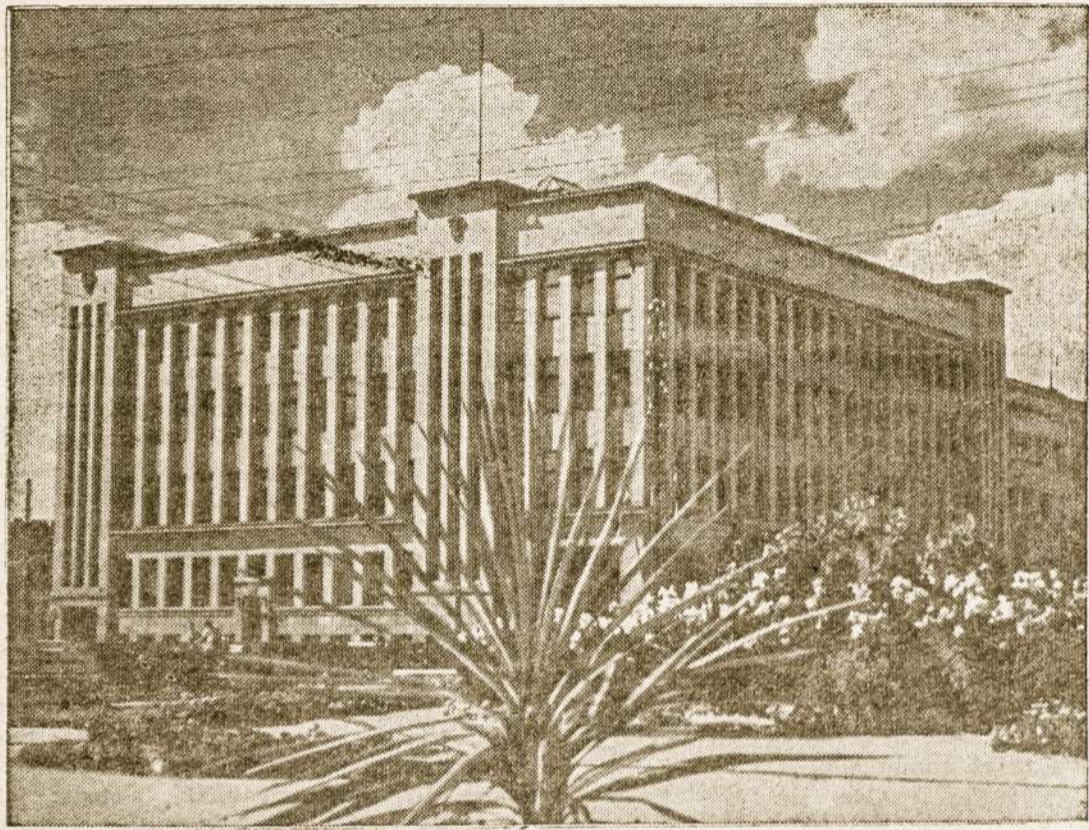
Kai kurios įmonės turi naujai pasistatčiusios savo personalui vasarnamius, pvz. „Inkaras“, „Kauno Audiniai“ Palangoje ir kt. Į jas „putiovkas“ skiria profesinės sąjungos. Paprastai poilsio siūnčiami vadovai, pora stachanoviečių, pora partinių ir pora komjaunuolių. O paskum skelbia: žiūrėkit, kaip rūpinamasi darbo žmonėmis...

Gi tikriesiems darbo žmonėms

perduotas Algimanto Kainauskio diriguojamas simfoninis koncertas su jaunųjų kompozitorių veikalais.

Pirmuoju veikalu pagrota Bačinskio keturių dalių simfonija. Pirmoje dalyje — Andante — jausti kruopštus darbas. Pirmąją noras legitimuotis tematinio darbo vizitine korte. Visgi neimponuoja. Muzika darosi bloga prasme kamerinė, ir iš keblų situacijų jaunasis kompozitorius perdaug dažnai ir pastoviai griebiasi trigrasio, kaip skęstas šiaudų. Reikalo subtilumo nepataiso nė liaudiškos temos vedimas pirmos kanonu. Ši pirmoji, intelektualinė dalis kenčia nuo emociinės mažakraujystės, nors reikia pripažinti kompozitoriui žinių ir darbštumo kompozicinės technikos srityse.

Jau kas kita su, deja, kiek trumpu, antrąja dalimi „Presto, Alleg-

— Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerija.

plombuoja — ir sukišęs didelę sumą pinigų „savininkas“ turi prašytis leidimo naują statyti. Tokiu būdu apgauti keli žmonės, bet dabar net ir siūlomy šios rūšies namų jau niekas neperka.

1946-48 metais duodavo namams statyti paskolų po 10.000 rb. Bet, keičiant pinigus, paprastai už 10 rb. buvo užskaitomas vienas, gi paskolų dydis tuo santykiu nebuvo sumažintas — paskolas reikėjo gražinti „naujais rubliais“. Tada pvz. karvė kaštavo 7.000 — 8.000 rb., o dabar už ją temoka vos 2.000 — 3.000. Dar susidarė už paskolą reikalingi mokėti procentai, taip žmonės įkritę į bėdą, kad nei bėgti, nei rėkti. Ir dabar norėdamas gali per kiekvieną fabriką ar savo darbovietę gauti po 10.000 paskolos namui pasistatyti ir sklypui aptvarkyti. Pareiškimo įteikimas su sklypo gavimu, planu ir reikalingais leidimais atseina 1.200 rb. Kadangi namas leidžiamas statyti tik mūrinis, tai pirmiausia statytojas turi iš savo lėšų išvesti pamatus; darbovietė duoda plytas, transportą, bet paskum už jas ir kitą statybinę medžiagą, pakrovimą, įkrovimą etc. atskaito. Tuo būdu už minimąją sumą tegali išvesti sienas, bet neužtenka lėšų uždėti stogui ir įtaisyti vidaus įrengimus. Gi jei per 2 metus nepastatė, tai tokį nebaigtą statyti namą vėl atima ir „nacionalizuoja“. Faktiškai taip išeina: paruošk, sudėk į tokia statybą savo „santaupas, pridėk dar nemaža vargo — ir galų gale visko netenki, esi apšaukiamas net kvailiu. Todėl dabar jau veikia niekas tokių neima ir šios rūšies namų, kuriais taip giriasi bolš. propaganda, savo noru nestato. Sako — „tegu pasikaria“. Daugumas tokių namų vėl buvo nacionalizuoti, o kitus — gražino valdžiai patys jų „savininkai“, nes negalėjo jų išlaikyti. 1946 m. per potvynius buvo nunęsta veiki visa dešinė Marvelės pusė. Ir ten davė žmonėms atsistatytį po 10.000 rb. paskolą. Tačiau dabar niekas jų nemoka. Mokesčių už tokį namą susidaro iki 1.000 rb. per metus. Todėl gavusįjį paskolas ir atkerta: kad nors, pasimkite sau patį namą... Tačiau apie tai bolševikinė propaganda tyli.

Kai, palyginti Lietuvos statybas pvz. su statybomis Vakaruose, tai skirtumas baisiausias. Tokietija per karą buvo žymiai daugiau sudaužy-

kad ir už menkiausias nusikaltimus arba „susiorganizavimą iš šalies“ kerta labai dideles bausmes. Už „kombinacijas“ kaip tik daugiausia nukentčia darbininkai, kuriuos į jas paskatina vargas, reikalas pragyventi. Jei vienas sugaunamas, tai bausmės skiriama 5,7 metai ir daugiau, bet jei pagaunami 2 ar daugiau, tai apšaukiami „banda“ ir nubaudžiami žymiai smarkiau — iki 15 ir net 25 metų. Bausmių vykdyti išveža į Rusiją. Yra buvę atsitikimų, kad po kelerius metus trenkia už pasisavinimą kelių šimtų gramų mėsos. Pvz. dirbė Kaune mėsos kombine 2 darbininkai lietuviškai vienas buvo nubaustas 5 metais s. d. kalėjimo, o antras 7 m. už 300 ir 700 gr. mėsos gabaliuką. Jei ko neatliksi arba ką nors sunaikinsi, tai gali būti apšauktas sabotažniku ir nubaustas iki 15 metų.

* Kultūrinis gyvenimas. Visos kultūrinio gyvenimo sritys ir jo apraiškos „stengiamasi, kiek tik įmanoma, sukommunistinti ir surusinti. Sukommunistinta visa spauda ir knygos. Senus patriotinius lietuvių leidinius gali gauti nebent tik iš gero pažįstamo. Nors šiaip rinkoje galima gauti dar įvairių lietuvių kalbą prieškarinių vertimų, į kuriuos kažkaip bolševikai dar per daug nekreipia dėmesio. Kas gali, kultūrinių programų, kaip muzikos etc., pasiklauso ir iš užsienio. Bet labai sunku gauti radijo dalių, ypač seniesiems dar iš Lietuvos laiku išlikusiems aparatams. Norėdamas gauti kokią pakaitinę dalį, turi išvaikšioti pusę Kauno, ir tai gausi tik iš žydų, tikriau — spekuliantų. Išgirstąsias naujienas, ypač provincijoje, paskum vieni kitiems perduoda, žinoma, šnekėdami tik su gerais pažįstamais ir patikimais asmenimis.

MUZIKINĖS NUOBYROS IŠ PAVERTGŲ TĖVYNĖS

J. Girdžius - Klausutis

Aplink didžiulias „tėvynės šventes“ — „Tėvynė“ vis rašoma iš didžiosios raidės, kai kalbama apie Sovietų Sąjungą — sovietų propaganda, garsiau rėkti neapajėgdama, nes šaukia visą laiką, priverstą gamintis faktų, apie kuriuos verta kalbėti; tad jų suranda ir muzikos srityje. Taip ir apie lapkričio septintąją („Spalio revoliuciją“). Šių metų sovietinis „Oktoberfest“ buvo įremitas muzika. Lapkričio 5 d.

ro Moderato“. Ji žymiai „simfoniškesnė“, muzikiškai sultingesnė ir todėl labiau įtikina, bet, deja, nejausti ir nesigirdi didesnio darbo.

Trečiojo dalyje — Andante Sostenuto — lyg nujausdamas, jog dar nesiseka galą suvesti su galu, jaunasis kompozitorius žengia pagalbiniams lieptais. Musikinė emocija, tartum, „garantuoją“ liaudies dainos „Pas'varcyk, antela“ temą, kuri dorojama tradiciniais variacijų dėsniais. Bet, man rodos, ir čia šūvis pro šalį. Labai jausti, kaip emocijinis „garantas“, liaudies daina lieka atskira ir mokyklinė technika akademiniu nuosaikingumu minko muzikinę materiją vėl atskirai. Sunkus įspūdis užgula klausytoją, nes numatyta pasiekti romantinę nuotaiką pavirsta grubiu desperatinės dramos beviltišku slogučiu.

Paskutinė dalis „Allegro Con Fouco“ greitame dviejų ritme pati muzikantiškiausia ir labiausiai įtikinanti. Užsimojimai pasirodyti akademiniams žiniomis — ir tos yra vietoje, nes mažiau ambicijų. Manau, kad ši paskutinė simfonijos dalis, atsajai pagrojus, galėtų nesunkiai įspilietinti radijo programos repertuare. Bačinskas, be abejonės, turi instinktyvinių duomenų simfoniniam žanrui, ir pirmasis bandymas, nors ir daro dvilypį įspūdį, vertas pakartoti.

Toliau ejo Garvulskio simfoninė poema „Partizana“. Žodinės programos nesant, paliekama klausytojui spręsti, ar čia eina kalba apie raudonus, ar tikruosius partizanus. Veikalą pavadinus „Rapsodija“, suprantamumas nenukentėtų. Dėl didesnių demensijų sunku susigaudyti formose, ir pasirinktos temos ne daug ką teturi pasakyti. Tačiau garsų bangavime yra momentų, kurie smailina klausytojo ausis. Nėtenka abejoti stipriu kompozitoriaus palinkimu į elementarinę dramatiką ir talentingą mokėjimą surasti vykusių harmoninių kombinacijų. Šiaip veikalas iki sprogo prikimštas įvairiausių folkloristinių ir romantiškų elementų. Geri pučiamųjų unisono trečiai ir puiki vieta prieš pabaigą, kai gilybe kankinasi stambus varis alteruotas akordais. Pabaigos „orgelpunktas“, paremtas timpani dūžiais, dėl ilgumo iš dramatinio pasiekia komiškaumą. Kažkodėl kompozitorius mano, kad „fortissimo“ geriausiai pasiekiamas išdėstant styginius bei medinius per

PAVERTGŲ JUNGTINIŲ TAUTŲ SEIMO ŽODIS Į SAVASIAS TAUTAS

Pavertgieji broliai ir seserys! Mes, išvytieji iš savo gimtosios žemės, šį Kūčių vakarą iš tolimos Amerikos siunčiame Jums savo sveikinimus, savo norą veikiai susijungti su jumis į išsilaisvinimo viltį. Galėdami laisvai alsuoti, atvirai pasisakyti ir mūsų bendrąjį reikalą viešai kelti, mes, egzilai, turime pareigą visais galimais būdais savo pavertgosioms tautoms atstovauti. Šiuo tikslu ir šia dvasia mes susivienijome ir įsteigėme savąjį seimą, Pavertgųjų Jungtinių Tautų Seimą.

Bet šiandien, kai laisvasis pasaulis nori galvoti ir kalbėti tik apie džiaugsmą ir laimę, mes galvojame apie jus. Galvojame ne tiek politinį, kiek žmoniškąją prasmę. Mes čia Amerikoje gaubiami Kalėdų džiaugsmo ir laimės, trokštame ir meldžiame to paties savo gimtiesiems kraštams ir jums, mieli broliai ir sesers.

Girdėdami nuolatinį vaikų krykštavimą ir džiaugsmo klegesį, kai jie bėga prie Kalėdų eglutės pasiimti savo dovanų, mes meldžiamės, kad jūsų vaikai taip pat veikiai patirtų tą patį džiaugsmą ir tą pačią laimę. Mes žinome, kad šią Kalėdų dieną jūs mėginsite pamiršti nuolatinę baimę ir nesaugumo jausmą, kuris visada labiausiai slepia jūsų mintis. Mes žinome, kad, nuleistomis uždangomis ir pritildytais balsais giedodami giesmes, jūs išgyvensite savo širdyse sunkią nuotaiką. Mes gerai suprantame, kad vergija ir jūsų gyvenimo sąlygos tokią jūsų nuotaiką visiškai pateisina. Šio kalėdinio mūsų atsisaukimo į jus tikslas ir yra nunešti jums bent kiek pragiedrulių ir bent kiek džiaugsmo. Bet

penktas oktavos. Yra kaip tik atvirkščiai — kondensacija, dublikavimas geresnis receptas. Taip anoj fortissimo vietoje plačiai išsidėstęs orkestras beviltiškai bando atsilaikyti prieš sinkopuotais ritmais šaudančią bateriją.

Veikalas palieka sunkų, slegiantį įspūdį — dėl noro būti dramatišku ir nepasiekiamu Wagneriu. Stipriausias įspūdis — tai harmoniniai eksperimentai, kuriais ambicingasis kompozitorius maloniai ir teigiamai išsiskiria iš pilkosios sovietų akordinių darbuotojų minios.

Kad ir kiek skirtingi abu girdėti veikalai, bet viena jiems bendra — tai blogai suprastas priėjimas prie vadinamosios „romantikos“. Ar šiaip, ar taip romantiškas nuotaikingumas yra reliatyvus dalykas. Šalia klasinio, krištolinio kietumo, šalia savą, atskirą gyvenimą gyvenančios muzikos — romantinis justingumas yra savo vietoje ir visai pateisinamas. Jį rinktis veikalą koncepcijos pagrindu tačiau labai rizikinga. Iš karto taikydami į nuotaikas, kompozitorius lengvai gali iširti savose asarose, ir kas tada pasiekia publiką, tokį juslų filtrą perėjusi muzika yra tikras varvalas. Kaip ir šiuo atžvilgiu tai gali palikti „stiprų“ įspūdį. Bet tai medinio plaktuko, sugabančio iš miego priekelti pačius kompartijos estetinius kurčius, stiprumus. Tai grubus neestetiškas ir tuo pačiu nebe meniškas įspūdis. Romantinė nuotaika virsta beviltiška kankyne, muzika stačiai pasmiršta, ir norisi rankomis tverti ir mesti laukan. Nežinau žmogus pagaliau, ar nusiminti ir sarmantintis už autorių, ar tai laikyti nauju sovietiniu „stiliumi“. Palyginimui patartina perskaityti sovietinės, kad ir mūsiškų „raudonųjų“, literatūros. Juk ir čia rasime tą patį sadistinį įsiknisimą į purvą, šlykštų tepimą juoda ant juodo („realizmas“) — šalia gigantomaniškos, tarškančios tuščios patetikos („socialistinis realizmas“...). Gal ir be reikalo svarstau, kokie partizanai čia turėta galvoj — tur būt, bolševikų. O jeigu taip, tai simfoninė poema „Partizana“ yra kraviniosios plėšikų „partizanščinos“ tonais patapęs paminklas.

Abu veikalus Vilniaus Radijo Komitetas simfoninis orkestras atliko neįsitikinęs, lyg kažko šliauždama. Nesinorėtų tai primesti Algimantui Kainauskui, nes naujo veikalas „kėlimas iš krikšto“ yra sunkus dalykas, ir seni muzikantai („ja užė dvacet ljet praigral“) niekad jaunųjų kompozitorių nemėgsta. Šiaip jau nesijautė dirigento pastangų „virš normos“. Ryškesnio interpretacinio veido veikalams neužspausta.

ar mes, būdami garbingi ir nuosirdūs, galime tai daryti? Manome, kad taip. Ištikrųjų, yra kaikiurių ženklų įgalinančių šviesą prasiškverbti į jūsų liūdnas mintis, vilties šviesą į geresnę ateitį.

Pirmasis toks šviesos ženklas yra faktas, kad Vakarų laisvasis pasaulis neužmiršo jūsų, neužmiršo mūsų pagertųjų kraštų, nepripažino mūsų kraštų užgrobito ir neįteisino jų laikymo pančiuose.

Prieš tris dienas Amerikos Valstybės Sekretorius John Foster Dulles atsiuntė mums, kalbantiems už jus, savo kalėdinius sveikinimus. Šiuose sveikinimuose jis išskėlė vieną didžios politinės reikšmės dalyką. Valstybės Sekretorius pareiškė: „Pavertgųjų Jungtinių Tautų Seimo apgalvoti svarstymai, — juos aš stebiu su susidomėjimu, — liudija teisingą laisvojo pasaulio susirūpinimą pavertgųjų tautų problemomis. Jie taip pat atspindi laisvųjų žmonių dvasios vieningumą, tą būtinąjį laimingesnės ateities elementą“.

Tuo Valstybės Sekretorius pažymėjo, kad komunistai neturi nei moralinės, nei įstatyminės teisės kalbėti jūsų vardu. Toliau jis savo sveikinime pareiškė: „Čia Amerikoje mes esame labai atidūs sunkiai daliai tų milijonų pasaulio žmonių, kuriems laisvė ir nepriklausomybė yra išplėsta, kurio betgi ryžtingai atsiskaito tironų diktatams pralenkti savo nusistatymus bei dvasią“.

Antrasis toks šviesos ženklas, kuris turėtų praskaidrinti jūsų Kalėdas, yra pats mūsų seimas, jūsų pasisventęs tarnas mūsų bendroje byloje. Jo žmonės gyvena vieniinteleiam tikslui — tarnauti jums.

Vakarų Galybės žino mūsų bendrą negandą. Mūsų seimas sudaro jūsų laikinąją atstovybę, jūsų, kurie priversti gyventi už bolševikų sukurtos dirbtinės sienos.

Šį Kalėdų vakarą pirmąjį žvaigždėi suspindus danguje, savo maldose į Dievą jungsimės mes visi: jūs tiranijos užviešpatautose savo tėviškėse, mes savo laikinose pastogėse laisvajame pasaulyje. Šios maldos bus už mūsų kraštus ir už mus visus. Mes melsime Dievą suteikti išminties mūsų draugams Vakarų pasaulyje, išminties pripažinti laisvės nedalumo politinę tikrovę; išminties mūsų kraštų likime įžvelgti rimtą įspėjimą visiems, kurie šiandien dar yra laisvi. Išminties priimti tiesą, kad pasaulis negali būti pusiau laisvas ir pusiau pavertgas.

Į jus, kurių šiandieninės kančios turėtų apsaugoti pasaulį nuo visotinio sunaikinimo, į jus, kurie niekada neprarandate vilties dėl galutinės laisvės pergalės prieš sovietų tiranijos tamsiąsias jėgas, šią Kristaus gimimo dieną kryptas mūsų mintys, maldos ir broliškoji meilė.

BROLIAI IR SESERS: Betliejus žvaigždė niekada neužges. Ji amžinai mus jungia ir veda į galutinę pergalę. Šviesa ir vėl nušvis mūsų kraštuose. Ir vėl džiaugsmingai gaus mūsų bažnyčių varpai, ir vėl giesmės ir maldos kils Dievo garbei ir skelbs visoms tautoms laisvę, teisingumo ir žmoniškumo pergalę.

New Yorkas, 1954 m.

gruodžio 24d.

*

UŽ SAVO KRAUJĄ NORI VILNIAUS IR LVOVO

Lenkų karių dienos minėjimo proga New Yorko leidžiamas lenkų laikraštis „Nowy Swiat“ įsidėjo vedamąjį, kuriame rašo, jog už maris išlieto lenkų kraujo Lenkija turinti gauti ne tik laisvę ir nepriklausomybę, ne tik Varšuvos pilį, bet ir „lenkiškus“ Vilnių ir Lvovą. Įdomu, ką lenkai pasakytų, jei lietuvių ir ukrainiečių, kurių kraujo nemačiau buvo pralietas, už tą kraują panorėtų gauti Krokuvą ir Varšuvą?

*

* Lenkai ruošiasi paminėti Adomo Mickevičiaus mirties sukaktį. 1955 m. sukanka šimtas metų nuo Adomo Mickevičiaus mirties. Lenkai jau sudarinėja komitetus ir ruošiasi šią sukaktį plačiai paminėti. A. Mickevičius vaizduojamas kaip tik grynas lenkas ir statomas šalia Šopeno ir Koperniko.

LIETUVIAI visame Pasaulyje

MONTEVIDEO

URUGVAJAUS LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIJOS RINKIMAI

Sausio mėn. 9 d. įvykis Lietuvių Kultūros Draugijos visuotinis narių susirinkimas bei naujos valdybos rinkimai. Reikia pagirti dabartinę valdybą už jos darbštumą, kuri, pergryvendama sunkių laikotarpių, sugebėjo daug padaryti draugijos naudai. Patobulino bei pagražino nuosavus namus ir išmokėjo didelę dalį skolų, susidariusių dėl nuosavų patalpų pirkimo. Tikimės, kad per šiuos naujus rinkimus įsijungs naujų jėgų bei sąžiningų vyrų, kurie, imdami pavyzdį iš buvusios valdybos, nuveiks tiek, o gal ir daugiau draugijos naudai, o tuo pačiu ir Lietuvos garbei.

Koresp.

TRADICINĖ KALĖDŲ EGLUTĖ

Kaip kitais metais, taip ir šiais U. L. K. Draugija surengė gruodžio 25 d. tradicinę Kalėdų eglutę vaikams. Ši Kalėdų eglutė šiais metais turėjo nepaprastą pasisekimą. Dar niekad nesurinko tiek daug vaikų, kaip šį kartą. Visi buvo apdovanoti saldumynais, kurių nepašykštėjo Kalėdų senelis. Keletas vaikų pasakė gražių eilėraščių. Po programos buvo šokiai, griežiant lietuvių Vytauto Vajausko orkestrui. Patalpos buvo pilnos lietuviškos visuomenės, visi linksmai praleido laiką, o draugijos valdyba buvo patenkinta, kad svečiai prisideda prie jos gražių pastangų.

Koresp.

ELTOS ŽINIOS

VENECUELA

* Venecuela. Venecueloje sėkmingai reiškiasi savo veikla lietuvių skautai ir skautės, kurie gyvai dalyvauja dainos konkurse. Šokėjų grupei vadovauja I. Zalnierūnaitė. Pirmoje Venecuelos skautų stovykloje dalyvauja ir lietuvių skautų skiltys. Lietuviai pasižymėjo tautiniais šokiais ir tautinių darbėlių paroda. Venecuelos skautų vadovai ir stovyklos viršininkai įteikė gražias knygas su tautinių raštų juostelėmis, kurias padovanojo inž. V. Vencuskas. Skautų „Vyties Kelio“ Nr. 13 paskelbė vysk. V. Brizgijo žodį Venecuelos lietuviams skautams jo lankymosi Venecueloje proga. Valencijos gailėstingų seserų mokyklą baigė I. Beresnevičiūtė ir A. Šubaičiūtė.

KOLUMBIJA

* Kolumbija. Iš lietuvių gyvenimo. Lietuvių Katalikų Komiteto pastangomis steigama Kolumbijos bičiulių draugija, kuri rūpinsis visais būdais padėti Lietuvai ir lietuviams. Iš Kolumbijos vysk. V. Brizgys, aplankęs visą eilę ten įsikūrusių mūsų tautiečių, toliau išvyko lankyti Venecuelos lietuvių. Lietuvių kolonijos Kolumbijoje įkurimo penkmečiui paminėti išleistas padidintas „Kolumbijos Lietuvis“ numeris. Pasižymėjęs lietuvių veikėjas kun. N. Saldukas paskirtas Bogotoje imigracijos departamento vicedirektorium. Neseniai Kolumbijos prezident. Pinilla buvo jį priėmęs kaip savo asmeninį svečią.

JUNGT. AMER. VALST.

* Tarptautinė moterų paroda New Yorke gražiai pasižymėjo ir lietuvių moterų savo skyriumi. Jame buvo išstatyti gintaro dirbiniai, tautodailės, spauda etc. Skyrių globojo min. P. Žadeikio žmona p. Žadeikienė ir gen. kons. J. Budrio žmona — p. Budrienė. (New Yorke specialioji rinktinė parodo tarp žymiausių amerikiečių dailininkų buvo išstatyti ir du lietuvių grafiko Jonyno kūrinių: medžio raizgys šv. Antanas ir spalvota litografija „Reino peizažas Bacharach“.) New Yorke zoologijos sode laikomi gyvūnai sužymėti pagal šalis, iš kurių jie yra kilę. Lietuva ir Estija yra atstovaujamos paukščių.

* JAV-se mirė lietuvių bičiulis gudų veikėjas adv. Vsevoldas Bojevas, buv. Lietuvos gynimo komiteto nariu. Sovietų jį buvo nubaustas 8 metams s. d. kalėjimo ir,

per karą išlaisvintas, 1944 m. Karaliaučiuje daug padėjo ir mūsų tautiečiams. Su lietuviams palaikė gerus ryšius. Yra išleidęs veikalą apie amžinos nuomos teisę, taip pat daug rašė į lietuvių spaudą.

* Su ypatingu pasisekimu, minėdamas 15 metų sukaktį, rodosi JAV Čiurlionio ansamblis, o jo dirigentas A. Mikulskis — chorvedybos 25 m. sukaktį. Tai drauge yra puiki lituanistikos mokykla, savo darbais linkinti „laimės mūsų tėvynei nulytėtai“.

* JAV lietuvių spaudą rašo, kad nuo ateinančių metų Amerikos Balso transliacijos Europoje iš 15 min. gali būti išplėstos iki 30 min. Anksčiau projektas suredukuoti transliacijas į dvi ar vieną buvo grynas nesupratimas. Nurodoma, kad bolševikai AB transliacijų trukdymui išleidžia daugiau negu Amerika skiria visoms AB transliacijoms iš viso. Transliacijos Amerikos Balso siunčiamos 34 kalbomis.

* Bendroji JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė numatyta plačiu mastu suruošti ateinančių metų pavasarį. Šventę organizuoja tam tikslui iš Chicagos lietuvių chorų, jų dirigentų bei valdybos vargonininkų iniciatyva sudarytas laikinasis komitetas, kurio pirm. yra Mrs. H. Stephens, o nariai — V. Radzius, J. Kreivėnas, A. Dzirvonas ir J. Kurdirka.

* Chicagaj gyvenęs Vyt. Gorinas baigė Alvernia konservatorijos dainavimo klasę. Dainavimo studijas jis pradėjo dar Kauno konservatorijoje ir Lietuvoje buvo žinomas kaip Karo Mokyklos okteto narys, o Vokietijoje — Pasirodydavo „Sietyno“ ansamblyje.

* Filmininkas K. Motuzas New Yorke per varžytines nusipirko iš Egipto karalius Faruko pašto ženklų rinkinio „Klaipėdos rombinis“, išleistas Klaipėdos krašto grįžimui prie Lietuvos atžymėti. Tokių rombo formos ženklų buvo išleista 13, tarp jų buvo Klaipėdos miesto herbas, Vytis, Birutės kopytėlė Palangoje, Než. Kareivio kapas Kaune ir kt.

* Mirė Ksaveras Strumskis, pasižymėjęs veikėjas, kultūrininkas, chorų vadovas, baidų leidėjas. „Vienybės“ teigimu, Amerikoje nebuvo tokio kito lietuvių, kuris būtų išleides tiek muzikos kūrinių. Jis taip pat sudarė fondą komp. V. K. Banaičiui remti, kad tas galėtų atsi-dėti operos „Jūratė ir Kastytis“ rašymui.

* JAV. West Virginijoje, pakeičiant iš Čikagos į Floridą vienas naujas tiltas pavadintas lietuviu St. Bendorio vardu. Tuo būdu norėta pagerbti Bendorio pasižymėjimą per karą, kai jo sumanymu iš naujai Prancūzijoje buvo atimti 3 tiltai ir vienas miestas. Prie Bendorio vardo tilto tuneliu per televiziją bus sekamas važiuojančių greitai.

ITALIJA

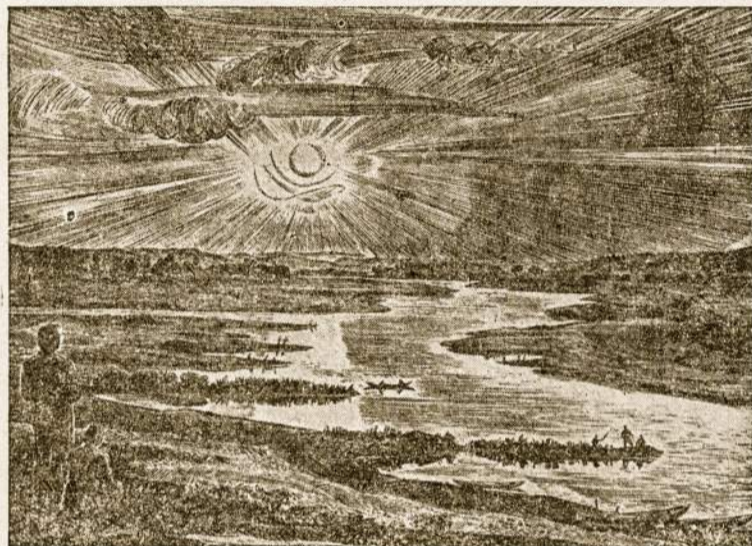
* Šiomis dienomis Romoje įvyko „Internazionale della Libertà“ (Laisvės Internacionalas) visuotinis susirinkimas, kurio metu buvo išrinkta nauja valdyba. Į ją vice-pirmininku išrinktas lietuvis veikėjas Dr. Juozas Gailius. „Laisvės Internacionalas“ yra susikūręs prieš keletą metų Romoje. Jo tikslas — kovoti prieš pavergtųjų kraštų okupantus. Jame dalyvauja visų Sovietų ar komunistų dominuojamų kraštų atstovai, esą Romoje.

* Italų komunistų žurnalas „Realtà Sovietica“ spalio mėn. numeryje rašo, kad Lietuvoje buvo išleistas lietuvių modernios kalbos žodynas, susidedas iš 45.000 žodžių. Taip pat esą ruošiamas liaudies pasakojimų leidinys, mokslinis leidinys iš gyvulininkystės ir veterinarijos, pirmoji monografija apie Lietuvos augmeniją, paruošta prof. Snarskio, kad spausdinamas antras lietuvių literatūros tomas ir apie 30 mokslinio turinio knygų. (Žurnalas „L'Araldo“ spalio mėn. numeryje atsispausdino V. Mincevičius versta Nelės Mazalaitės veikalą „Kareivis Jonas“.

PRANCŪZIJA

* PLB Prancūzijos krašto taryba išrinko naują Krašto Valdybą tokios sudėties: min. E. Turauskas — pirmininkas, A. Michelevičius — išdininkas, B. Venskuvienė — sekretorė. Išrinkus E. Turauską, kuris ligi šiol buvo Krašto tarybos pirmininku, krašto valdybon, krašto tarybos pirmininke išrinkta O. Bačkienė. Taryba apsvarstė dar visą eilę einamųjų reikalų ir priėmė praėjusios posėdijos protokolą bei patvirtino kontrolės komisijos aktą. Posėdyje dalyvavo Lietuvos atstovas Prancūzijoje ir LB garbės teismo pirm. Dr. S. A. Bačkis, kuris padarė tarybos nariams pranešimą apie šio meto politinę situaciją.

Buvo nutarta lapkričio 21 d. susaukti Paryžiaus ir jo apylinkių lietuvių susirinkimą ir ta proga paminėti spaudos atgavimo 50-ties metų sukaktį. Pulk. J. Lanskoronskis buvo paprašytas skaityti paskaitą apie šio įvykio reikšmę lietuvių tautos gyvenime.

VOKIETIJA

* Mirė tremtinys Daščaras. Mykolas Daščaras, sulaukęs 83 metų amžiaus, mirė Berlyno Dvylikos Apaštalių bažnyčioje nuo širdies smūgio. Jaunuoliu būdamas, Petra-pilyje išstvermingai ir sąžiningai dirbdamas vienoje įmonėje, buvęs paskirtas direktorium, o vėliau pats įsigijęs įmonę. Komunistų revoliucijos metu Rusijoje jis prarado visą turtą. Grįžęs į Lietuvą, Pandėlyje vėl pradėjo kurti savo gyvenimą iš naujo. Nepr. Lietuvoje jam taip pat pavyko suorganizuoti savo įmonę. 1940 m., kai Sovietų kariuomenė jėga užėmė Lietuvą, jis pasitraukė į Vokietiją. Nuo to meto jis gyveno Berlyne iki savo mirties. Darbštusis Mykolas Daščaras palaidotas svetimoje žemėje, toli nuo savo tėvynės.

ANGLIJA

* Bradfordas D. Britanijoje yra žinomas kaip viena iš veikiausių lietuvių kolonijų. DBLS Bradfordo skyriaus valdyba, talkininkaujama vietos visuomenininkų, p. m. rug-sėjo m. 18 d. St. Mary's salėje su-rengė didžiulį literatūros vakarą 50 m. spaudos laisvės sukaktiui paminėti. Minėjime dalyvavo rašytojai K. Barėnas, A. Dičpetris, B. Daunoras, J. Gailius, R. Spalis, L. Švalkus ir apie 200 lietuvių. Išsamią paskaitą skaitė kun. J. Kuzmickis, kuriam pasiūlius buvo pri-imta tokio turinio rezoliucija: a) Protestuojame prieš žiauriausią Lietuvos okupaciją, prieš Lietuvoje vykdomą nuolatinę tautųdybę ir paneigimą pagrindinio principo, kad kiekviena tauta valdosi savarankiškai. b) Rytžtamės tol kovoti ir klabinėti pasaulio sąžinę, kol Lietuva atgaus laisvę. c) Pasižadame remti ir palaikyti mūsų kovos dėl Tėvynės laisvės esmines priemones — savo laikraščius ir knygas, savas tautines organizacijas ir kultū-rines institucijas. d) Reiškiamė giliausią pagarbą mūsų pavergtos Tėvynės kovotojams — partizanams, tremtinėms ir visiems tiems, kurie priešinasi įsibrovusiam okupantui, ir savo dvasioje meldžiamės, kad jų aukos būtų priimtos kaip laisvės grąžinimo laidas.

* P. m. spalio mėn. 30-31 d. Brad-forde įvyko Lietuvių šventė, skirta Marijos metų Motinos garbei. Šventė prasidėjo šeštadienį vakari-nėmis pamaldomis St. Ann's bažnyčioje. Sekmadienį vyko svarbiausios iškilmės: St. Ann's bažnyčioje iškilmingos pamaldos ir St. Mary's bažnyčioje — pasiaukojimas Nekalč. Marijos širdžiai. Pasi-aukojime dalyvavo ir pamokslą pa-

sakė Leeds vyskupas John Carmel Heenan, kuris pasidžiaugė lietuvių organizuotumu, suruoštos šventės didingumu ir skatinu pasitikėti Vi-sagaliu, kuris gražino ir mūsų kraš-tui laisvę. Po bažnytinių iškilmių jaukioje St. Mary's salėje įvyko iš-kilminga akademija. Įžangoje šventės proga raštu sveikino arkiv. J. Skvireckas, Leeds ir Uottinghamo vyskapai. Po sveikinimų ir paskaitos buvo pradėtos Skotijos senųjų išeivių lietuvių choro kon-certas, kuris giedojė ir vykusiose pamaldose. Choras atliko 18 lietu-vių dainų. Tai augšto meninio ly-gio mišrus choras, vadovaujamas dirigentės A. Varnaitės-Mullen, kuris yra davęs keletą koncertų ir svetimšaliams. Choristai daugiausia yra Skotijoj gimę ir augę lietuviai. Šioje išpūdingoje ir didžiulėje šven-tėje dalyvavo penki lietuviai kuni-gai ir apie 600 lietuvių. Šventės or-ganizatoriai buvo šiaurės Anglijos kapelionas J. Kuzmickis ir Bradfor-do bažnytinis komitetas.

* D. Britanija. DBLS Centro

Rytprūsių likimas ?

Paprastai gerai informuotas apie įvairius užsienio politikos įvykius vokiečių savaitraštis „Rheinischer Merkur“, laikomas neoficialiu kancel. Adenauerio organu, p. m. gruodžio 17 d. numeryje plačiai rašo apie valstybinio pobūdžio naujus ekspe-rimentus Rytų Europoje. Čia Soviet-tai kai kur mėgina sudaryti savotiškus „kondominiumo“ junginius. 1951 m. pirmas toks „tarpvalstybi-nio pobūdžio eksperimentas“ buvo sudarytas Rumunijoje, įkuriant „au-tonomingą vengrų administracinę sritį Siebenbürgene“. Tuo, esą, buvęs pašalintas tarp vengrų ir rumunų gyventojų šimtmečius trukęs „na-cionalinis įtempimas“. Kitas panaš-us eksperimentas buvo padarytas įkuriant „Autonominę Oderio Kom-binato Direktoriją“, kurios teritorija Ostravos, Oderbergo, Tescheno, Friedeko, Tropa ir Jaegendorfo apygardose, Beuthen-Opeln srityje ir Kathowitz distrikte apima 22.000 kv. km. Dabar ši „autono-minė vyresnybė“ vis daugiau išjun-giama iš čekų ir lenkų valstybinio suverenumo. Galimas dalykas, kad po poros metų ji sudarys visiškai savarankišką „Oderio Kombinato ūkinę sritį“, kurią bendrai valdys Praha ir Varšuva.

Panašų eksperimentą, „Rheini-sche Merkur“ teigimu, lenkai ir so-vietai projektuoja ir su Rytprūsiais. Lenkų iniciatyva 1954 m. spalio mėn. Allensteine susirinkusi lenkų-sovietų ekspertų komisija pirmą kartą apsvarstė tokį galimumą. Neseniai Varšuvos radijas viešai tai paskelbė, drauge pastebėdamas, jog ateinančiais metais gali būti imtasi pirmųjų žygių šiam projektui reali-zuoti. Šiuo planu numatoma Ryt-prūsius, kurių šiaurinę dalį rusai pirmoji eilė stengiasi panaudoti strateginiams reikalams, vėl sujung-ti į vieną vienetą. Šis vienetas būtų išjungtas iš tiesioginio lenkų ir so-vietų suverenumo ir pavadintas „au-tonomine Mazovijos sritimi“. „Au-tonominė Mazovijos krašto vyriausybė“ būtų pavesta „autochtonams Mozūrų gyventojams“, o bendra lenkų-sovietų superadministracija vykdytų savotiškos rūšies „kondominiumo“ valdžią. Ligi šiol mozūrai, „griežtai paėmus, buvo laikomi lenkų tautos dalimi“, bet dabar netikė-tai pradėta kalbėti apie „mozūrų priklausymą slavų tautybei“. Numatoma „kultūrinei autonomijai“ paruošti Alensteine projektuojama įsteigti „Mozūrų kultūros institutą“.

JAU IŠEJO PENKTAS „LITERATŪROS LANKŲ“ NUMERIS

Neperiodinis poezijos, prozos ir kritikos žurnalas „LITERATŪROS LANKAI“, kurio redakcinį kolektyvą sudaro K. BRADŪNAS, J. GIRNIUS, J. KĖKŠTAS, H. NAGYS ir A. NYKA-NILIŪNAS, šiomis dienomis žengė savo penktą žingsnį.

Numeris atidaromas Jurgio Blekaičio straipsniu apie Vincą Krėvę, toliau seka Ant. Jasmantas su studija apie meno kivręčią su dorove („Asketų sukilimas“), A. Nyka Nilūnas (poezija), Vlada Proščūnaitė (poezija), Vladas Šlaitas (poezija), Georg Traki (poezija), H. Nagio vertimai), Czesław Miłosz (poezija, J. Kėkšto vertimai), pigmėjų poezijos pavyzdžiai, Julian Tuwim (poezija, H. R. vertimai), Julius Kaupas („Saulėgrąžos mėnulio švie-soj“ — novelė), Alg. Landsbergis („Biržos didžiūno Kemėzos nauja sekretorė“ — komedijos fragmen-tas), Pranas Budrys (straipsnis apie prancūzų poeziją).

Kritikos skyrius pradėdamas straipsniu „Emigracija ir kritika“. Toliau recenzuojamos knygos: J. Kėkšto „Etapai“, V. Ališo „Cascata cristalina“, A. Griciaus „Tropikų elegijos“, J. Blekaičio „Vardai vandenims ir dienoms“, J. Jankaus „Namas geroj gatvėj“, A. Barono „Už-gesęs sniegas“, P. Jurkaus, „Pavasaris prie Varduovos“, K. Barėno „Giedra visad grįžta“, J. Aisčio „Apie laiką ir žmones“ ir Alg. Landsbergio „Kelionė“.

Gale duodama aktualijų iš vokiečių kultūros gyvenimo ir žinių apie numerį spausdinamus svetimuosius autorius.

Numeris iliustruotas K. JANU-LIO, S. MIKŠIO, H. SALKAUŠKO, V. IGNATAVIČIAUS - IGNO, VY-TAUTO O. VIRKAUS, JEAN LUR-CAT IR PAREDES darbais.

Skyrių veda ONA KAIRELIENĖ, Helguera 2470, Avellaneda.

MŪSŲ RANKDARBIAI

Moterys iš prigimties turi patraukimą prie rankdarbių. Mergaitės vos kelių metų stengiasi jau savistoviai puošti lėles. Kitos gi, lėlių amžiuje pramoksta megsti, siuvinėti ir net siuvimo pradžią įgauna. Lietuviškos pintos juostos skaitomos net mažų mergaičių išradimu ir jos neišplito tik dėl labai nesparsaus darbo ir mažo įvairumo. Tačiau labai gaila, kad rankdarbių reikšmė nevisi pakankamai supranta ir įvertina. Kaip dirbtinės gėlės neatstoja darželiuose užaugintų gyvųjų gėlių, taip kultūringo žmogaus skonio nepatenkina vien tik fabrikuose serijomis gaminami dalykai. Tik pažūrėjime, kaip kultūringos tautos moka branginti ir didžiuojasi įpatingai tais rankdarbiais, kurie typingesni savo tautiniais motyvais. Šveicarijoj, Austrijoj, Prancūzijoje, Vokietijoje ir kitose kultūringose šalyse, moterys nei žingsnio nežengs be rankdarbių, jos meza, siuvinėja traukiniuose, tranviuose ir kt. Tuo tarpu čia mergaitės ir moterys iš rankų neišleidžia įvairių menkaverčių žurnalų. Vienos gilinasi į įvairias madas, antros studijuoja „čistes“ (fantazijas). Rankdarbiai parodo žmogaus ir tautos kūrybingumą ir kultūringumą.

Lietuviški rankdarbiai pasižymi nepaprasta menine kūryba. Jais žavisi visos kultūringos tautos, nes jie liudija apie gražią ir kūrybingą mūsų tautos sielą. Juose telpa visa lietuviškos moters sielos poezija. Juostose ir kituose audiniuose išmarginti įvairūs pergyvenimo motyvai.

Juostos. Įsigilinkime tik į spalvas bei raštus, tikrai rasime visos tautos išgyventus skausmus bei džiaugsmo valandas. Gležniųjų tulpių bei lelijų žiedai vaizdavo bundančią sielą, o įvairių kryželių ir bangelių kombinaciją, išreikšdavo neišsakomą mylinčios širdies turinį. Ilgesį ir skausmus įausdavo tamsiomis spalvomis.

Mezginiai. Gal ne tiek plati dirva, bet ir čia sugebėjo įmegzti savo sielos dalį. Kokios įvairios ir skoningos raštuotos pirštines, kojines, rankogaliai, šalikai ir kt.

Siuvinėjimai. Siuvinėjimuose grožiui nėra galo. Siuvinėjama tautiniai rūbai, marškiniai, skarelės ir kt.

Audiniai — plonosios drobės, nuometai, skarelės, prijuostės, sijonai, rankšluosčiai, staltiesės, lovatiesės ir kt. kurių kiekviena pripildydavo savo kraičio skrynes, o angsčiau pintinius kubilus.

Medžio drožiniai. Lietuviški kryžiai, smūtkeliai, verpstės, kultuvės, riešutams spaustukai, grėbliai,

klumpės ir daug kitų, kurie meniškai suderinti ir tautiniais motyvais išdrožinėti.

Velykų margučiai. Tai paprastas vištos kiaušinis, kurio paviršius toks mažas ir dar apvalus, bet lietuviškas ir ant jo sugebėjo tiek daug grožio sukurti, kad net svetimšaliai stebisi, negalėdami atsigrožėti ir suprasti, kaip su paprasta špilkele ar peiliu galima visa tai atlikti. Lietuvoje buvo surinkta tūkstančiai skirtingų egzempliorių.

Lietuvė moteris niekuomet nebuvo darbo vergė. Ji viską dirbo su džiaugsmu ir melle. Ką jau dirbo, dirbo atsidavusi visa siela. Verpdama bei ausdama kūrė pasakas, mįsles, dainas ir jas dainuodavo ištiesais metais. Pavasarį apie atgimtančią gamtą, čiułbančius paukštėlius. Vasarą ir rudenį apie sienapiūtę ir rugiapiūtę. Ausdama ir

apie bernelį svajodama dainavo pakojomis taktą mušdama —

Kas genelo margumai,
Kas genelo puikumai,
Mandrūmai jo,
Puikumai jo.

Viena šaka šokinėj
Kita šaka lipinėj
Mandrūmai jo,
Puikumai jo,

Kas bernelio mandrumai,
Kas bernelio puikumai,
Vienu žirgu jodinėj
Kitu žirgu vendrovoj
Mandrūmai jo,
Puikumai jo.

žodžiai paprasti, kasdieniški, bet kiek grožio, kiek jausmo. Ir daug, daug turime liaudies dainų, kurių neįstengs pakeisti nei patys moderniškausi poetai. Lietuvė moteris visuomet buvo ir privalo palikti tautinės kūrybos sargyboje. Ypačingą pareigą jauskime gyvendamos svetur.

A. Mikėlionienė

SEMININKIŲ KAMPĖLIS

Obuoliai maišely

- 300 gr. miltų,
- 100 gr. sviesto,
- 1 kiaušinis,
- ant peilio galo Royal,
- 150 gr. cukraus,
- 6 obuoliai žali, rūgštūs.

Pagaminti tešlą sudedant miltus, sviestą, kiaušinius ir Royal.

Gerai suminkyti su šaukštu ir palikti 1 val. pastovėti. Obuoliai nulupti, išimti vidurinis ir juos pripildyti su cukrumi ir įplinti ant cukraus 1 šaukštelį likerio. Tešlą padalyti į 6 dalis, kiekvieną iškočiojus aplipdyti obuolių. Prieš dedant į orkaitę aptepti išplaktu kiaušiniu. Į stalą duoti šaltus gerai apipylus apelsinų sūka.

Aguonų pyragas

- 200 gr. sviesto,
- 3 kiaušiniai,
- 1 puodukas cukraus,
- 2 puodukai miltų,
- ½ puoduko pieno,
- 1 puodukas aguonų,
- 5 šaukštai Royal.

Sviestą sutrinti su cukrum, pridant po kiaušini. Sudėti miltus su kepimo milteliais. Maišant sudė-

ti aguonas. Jei reikalinga pilti pieno. Pilti į sviestu išteptą formą ir kepti apie ¾ val. orkaitėje.

KULTŪROS PAŽYMYS

40.000 tulpių kelmų yra pasodinta prie Viktorijos paminklo arti Buckinghamo karališkųjų rūmų Londone, bet nė viena tulpė nebuvo nulaužta nei sumundžiota, kai tūkstantinės londoniečių minios buvo susirinkusios prie karališkųjų rūmų pasveikinti savo iš kėlionės grįžusias karalienės.

NAKVYNĖS MAISAI

Danijos civilinės apsaugos įstai-ga padirbdino fabrike popierinius miegamuosius maišus ir padarė su jais bandymus. Savanorės 17 merginų prisistatė, kad su jom padarytų tuos bandymus. Jos lindo į tuos maišus ir liko nakvoti daržinėje ant žemės. Buvo 6 laipsniai šalčio. Visos 17 nesiskundė, kad būtų sušalusios, ir pasisilū, jei reikia, ir kitą naktį taip miegoti. Maišeliai taip pritaistyti, kad į juos patogiai galėtų atsigulti ir seni žmonės. Jie pagaminti tam atvejui, jeigu reiktų gyventojams iš miesto evakuotis ir nakvoti nepaprastose sąlygose.

DVI KNYGOS APIE INDIJĄ

Išėina iš spaudos dvi knygos apie Indiją (anglų k.). Abi autorės — moterys. Rama Rau, Indijos gubernatoriaus dukterė, knygoje "This is India" aprašo jai labiausiai patikusias vietas ir būdingiausias Indijos gyvenimo bruožus, ir Ashgal, ponios Vijaya Lakshmi Pandit dukterė ir ministerio Jawaharlal Nehru dukterėčia, savo knygoje "Proson and Chocolate Cake" aprašo savo gyvenimą Indijoje.

GEROS DARBININKĖS

Psichoanalizės institutas Chicagoje skelbia, kad moterys yra geros kandidatės dirbti šioje srityje: jos yra išmintingos, kantrios, užjaučiančios. Jų motiniškas instinktas čia pasireiškia prielankumu, kuris pacientui padeda išbristi iš emocinių sunkumų.

Kar. Požėraitė paruošė spaudai naują beletristikos veikalą „Didvyrių žemė“, kuriam viršelio iliustraciją padarė dail. V. Stančikaitė.

Dr. V. Sruogienė parašė Lietuvos istorijos vadovėlį. Knyga turės apie 700 puslapių. Ją leidžia Tėvynės Mylėtojų draugija S. Amerikoje.

Bendradarbes, rėmėjas ir visas moteris nuoširdžiai sveikina su Naujais Metais

MOTERIS IR GYVENIMAS

KOMUNISTAI NUASMENINA MOTERIS

Lietuvos pavergėjai siekia užsitikrinti geriausias valdymo sąlygas ne vien krašto rusinimu, bet ir jo žmonių sumekanimu. Šie jų kės-lai ryškiai pasireiškia jaunimo moky-mo ir praktiniam gyvenimui rengimo darbe. Įvairiais būdais komunistai stengiasi jaunuoliams įteigti, kad jie subrendę gali būti tik tais, kuo jie siekia juos padaryti. Jaunuoliai auklėjami taip, kad jie nuolankiai priimtų pasiūlytą specialybę.

Lietuvos pavergėjai stengiasi lietuvių jaunimą nukreipti į paprasčiausius kolchozų darbus. Mergaitės lenkiamos rinktis kaulių šerikės darbą. Tuo tarpu šis darbas materialiai yra sunkus ir grasus. Moterys tik iš bėdos jo imasi. Bet pagal komunistų užplanavimus kaulės turi šerti tik moterys. Siekiant moteris šiam darbu palenkinti, komunistai rašėvosi prirašė knygų apie kaulių šerikės, dažnai apie jas rašo laikraščiuose ir per radio pasakoja pasakas, kaip ir kuri kaulių šerikė šeria priskirtąsias kaulės, kad jos daugiau paršelių vestų. Plačiai kaulių šerikės darbas populiarinamas mokyklų mokinėm ir jaunimui skirtose radio valandėlėse. Pavyzdžiui, tokia radio valandėlė buvo per Vilniaus radio perduota rugpiūčio 11 d.

Valandėlės apybraiža rodo, kad

kaulių šerikė turi būti lyg kokia mašina, vaikščiojanti siauru takeliu nuo savo kambarėlio iki kaulidžių. Kaulių šerikė turi būti nekalti. Iš kaulidžių ji gali eiti arba į savo kambariuką, arba į kolchozininkų susirinkimą, kai jai įsakoma. Ir jei kas susirinkime ją prakalbintų, tai ji turi kalbėti tik apie globojamas kaulės, nuolat kartoti kaip papūga, vis tuos pačius žodžius: „prižiūrėdama kaulės, laikaisi dienotvarkės ir davinio. Paršeliams duodu šviežio pieno, susmulkintos anglies ir raudono molio. Štai ir viskas“ — turi užbaigti.

Už meilę kaulėms ir rūpestingą darbą, kaulių šerikė gali tikėtis, kad jos atvaizdas, pilkas, vos atpažįstamas, kaip vaiko pieštas, pasirodys kokiam laikrašty, o ji pati, kaip koks puodukas bus nuvežta į Maskvą, pasižiūrėti vadinamos pasaulio sostinės. Toks, pagal Lietuvos pavergėjų planą, turi būti kaulių šerikės takelis. Panašiais takeliais vaikščioti komunistai jau privertė milijonus sumašintų žmonių. Pavergtosios Lietuvos moterims jie tokius takelius užplana-vo, kad jos, kaip vargo skruzdės, jiems riebiai penėtų kaulės. Taip komunistai kuria moterims vadinamą laimingą gyvenimą susietą su mongoliškai rusiška tvarka ir neregėtu žmogaus išnaudojimu.

Agr. E. Gimbutienei suėjo 60 metų.

Viena senesnės kartos veikėjų, kultūrininkė Elena Karosaitė-Gimbutienė šiais metais minėjo savo amžiaus kapos metų sukaktį. Gimė 1894 m. Anykščiuose, ten pat įgijo pradžios mokslą. Studijavo agronomiją Maskvoje ir Dotnuvoje, kur 1929 m. gavo pirmąjį Lietuvos žemės ūkio akademijos Dotnuvoje išduotą diplomą. 1927 — 1940 m. mokyto-javo Augst. Sodininkystės mokykloje Kaune — A. Fredoje, o 1940 — 1944 m. Vilniuje. Parašė vadovėlius: „Augalų genetika“, „Sėklininkystės vadovėlis“ ir kt. Dalyvavo spaudoje: „Kosmos“, „Ūkininkų patarėjuje“, „Žemės ūkyje“, „Naujoje Sodyboje“, „Skautybėje“, „Skautų Alde“ ir kituose, rašydama mokslinėmis, mokslo popularizacijos, kultūrinėmis ir skautybės temomis. Be to dalyvavo ir visuomeniniame darbe — Lietuvos Moterų Taryboje, Lietuvos Skautų sąjungoje ir kt. Atstovavo Lietuvos Moterų tarybą 1930 m. Vienoje ir 1931 m. Wellesley (Amerikoje) tarptautiniuose moterų kongresuose. Ir šiuo metu, nors amžius nėra toks jau senas, bet tremties išgyvenimų labai iška-muota, veikia su skautais ir kitais ir plunksnos nepadeda. Vyras inžinierius miręs 1932 m. sūnus inžinierijos dr. vedęs žinomą mokslininkę archeologę dr. M. Alseikaitę, dukterė ištekėjusi už Griniaus. Intelektualų šeima gyvena Bostone, S. A.

Dailininkė Birutė Vilkutaitytė - Gedvilienė, jauna ir gabi grafiškė

šiemet mini Kauno Meno mokyklos baigimo 15 m. sukaktį. Jos viešas pasirodymas ir jos darbai išleidžiamuose egzaminuose 1939 m. buvo geriausiai įvertinti. Gimė 1917 m. Rusijoje. Pradžios mokyklą ir gimnaziją baigė Prienuose. Įstojo į Augst. Meno mokyklą prof. A. Galdiko grafikos studijon, kurią baigė 1939 m. įsigydama dailininkės grafikos titulą. 1939 — 1941 m. pašybos mokytoja šiaulių bern. gimnazijoje. 1941 — 1944 Telšių amatų mokyklos mokytoja. Telšiuose buvo ir žemaičių teatro dekoratorė. 1943 m. dalyvavo žemaičių dailininkų parodoje Telšiuose ir tais pat metais žemaičių Mokslo ir Meno Centro dailininkų sekcijos su-ruoštoje parodoje Šiauliuose. Jos darbų įsigijo Telšių vyskupija, Val-čaičių bažnyčia, žemės ūkio vadyba Kaune ir kt. Tremtyje — Augsburg, Vokietijoje, sukūrė keletą deko-ratyvinės tapybos paveikslų ir visą eilę mažesnių grafikos darbų. Atvykusi Amerikon daugiau reiškiasi knygų iliustravime. Iliustravo Pet-rės Orientais, „Tafilė nuo Kražantės“, „Jurgio Jankaus „Po raganos kirviu“, nupiešė viršelius Nelės Ma-zalaitės „Gintariniai vartai“ ir „Mė- nuo vadinamas medaus“ ir kitoms

knygoms. Dalyvavo New Yorke su-ruoštose dailės parodose, pasirody-dama su tapyba, kuria pradėjo reikštis jau Vokietijoje. Šis žanras jai bandomasis, bet su stipria ir gražia ateitimi. Dail. B. Vilkutaitytė Gedvilienė yra dukterė mūsų žinomo dramaturgo, pirmosios lietuviškos komedijos „Amerika pirtyje“ au-toriaus Juozo Vilkutaičio - Ketura-klo.

KARALIENĖ UZDRAUDŽIA

BUČKIUS

Karalienė Elžbieta išleido griež-tus įsakymus, apsaugojančius Buc-kinghamo rūmų sargybinius nuo gražuolių pabučiavimų.

Seimyniniai albumai net toli-miausiose pasaulio kertelėse turė-davo eilę nuotraukų, vaizduojančių turistus stovinčius šalia įspūdingų britų karališkųjų sargybinių, pasipuo-šusių milžiniška meškos kaillio ke-pure. Karalienės nepykino tėvai, motinos ar vaikučiai, pozuojantieji šalia puošnaus sargybinio, bet ją paskatino išleisti griežtą įstatymą dvi jaunos mergaitės neseniai nu-trauktos bebučiuojant sargybinių.

TUNISE VYRAS UŽ MOTERĮ MO-KA PAGAL SVORĮ...

Nežūrint, kad senovėje tunisie-čiai turėjo augstą kultūrą, šiandien jie yra smarkiai atsilikę. Ten mo-teris nėra laisva kaip kitose kultū-ringose šalyse. Viešai pasirodyti ji gali tik prisidengusi veidą. Ruošda-masi ištekėti ji užsidaro savo kam-bary stengdamasi kuo daugiau val-gyti — juo ji yra riebesnė, tuo ji sunkesnė ir tuo brangesnė, nes Tu-nise sužieduotinio šeima turi mo-kėti tam tikrą suma sužieduotinės tėvams.

Rašytoja Kotryna Grigaitytė - Graudušienė yra paruošusi spau-dai novelių rinkinį. Jį rengiasi iš-leisti Liet. Knygos Klubas. Rašyto-ja gyvena JAV.

Mokyti aršiau, kaip dirbti virtuvėje.

Grer miestelio motinos neseniai pavadavo Davenport augst. mokyk-los mokytojus vienai dienai, kad jie galėtų susipažinti su naujais mo-kymo metodais kitose mokyklose.

Viena motina štai kaip suformu-lavo savo įspūdingus mokykloje:

„Buvo savotiškai įdomu, bet aš bet kuriuo momentu pakeisčiau mo-kytojos darbą į darbą virtuvėje su nešvariais puodais, keptuvėmis ir tt. Klasėje yra daug daugiau pro-blemy, negu mano virtuvėje“.

Mary Lord yra paskirta p. Eleo-nors Roosevelt įpėdine į UNO žmo-gaus Teisų Komisiją. M. Lord iki 1929 m. dirbo socialinės globos įstai-gose. Karo metu buvo kariuo-mėnės moterų pagalbiniuose dali-niuose ir dirbo JT tarptautiniame Vaikų Pagalbos Fonde.

Sekmadienio Dimitai

Vieno dalyko neatsizadėjo

Sunkiai aptariamai muzikos garsai mus lydi nuo lopšio ligi karsto. Visas mūsų gyvenimas įvairuoja lyg kokia simfonija: čia disonansu nurėžia ausį, čia vėl išsiriša į malonų konsonansą. To gal ir nebūtų, jei pats žmogus nebūtų lyg muzikos instrumentas, lyg tie vargonai.

Žmogaus kūno — organizmo veikimas yra labai panašus į vargonų. Dėl to ir pats graikų kalbos žodis „organon“ yra taikomas ir žmogui ir muzikos instrumentui. Atidarykim, pav. pagrindinį vargonų registrą „principala“ ir nuaidės stiprus ir aštrus balsas. Įjunkim „eolimą“ — išgirsim švelnų, lyg nežemišką garsą. Pabandykim įsakyti žmogui griežtumu ar pykčiu... tuoj atsida-rys pagrindinis registras — puiky-bė ir gausime aštrų atsikirtimą. Eikime prie to paties asmens su meile ir nuoširdumu — išgirsim tą švelnią eolimą — malonų atsakymą; tarsi visai kitas žmogus būtų. Tai pastebėjęs garsus filosofas Plato-nas priėjo išvados: „Kaip norint išsiugdyti sveiką ir stiprą kūną rei-kia jį mankštinti, taip trokštant iš-siauklėti sveiką ir stiprią dvasią, reikia lavintis muzikoje.“

Lietuvis iš prigimties yra linkęs į muziką. Jis jautriai apdainuoja ir bijūnėlį, ir lakštingalėlę, ir kark-lų siūbavimą, ir vandens lūliavimą. Jo giesmės kyla į dangų drebinda-mos ne tik bažnyčių sienas bet ir žmonių širdis.

Atsidūręs svetimame krašte, lie-tuvis, tuojau pasigenda skambios sutartinės, pasigenda motučių, ku-rios mokėdavo kelis šimtus dainų, pasigenda ir chorų. Šią spragą ne-gali užpildyti nei radio, nei plokš-telės, nei solistai.

Ypač reikia susirūpinti bažnyti-niu giedojimu. Silpstantis liaudies — visos bažnyčios giedojimas yra menkėjančios religinės dvasios ir vienybės liūdnas ženklas. Jei jau bažnyčioje nepasijuntama broliais, to paties dangaus Tėvo vaikais, tai visi kiti žemiški interesai ir prie-monės bus daugiau ar mažiau tik dirbtinis ir laikinas dalykas.

Bažnytinė muzika yra liturgijos integralinė, t. y. būtina pilnumos dalis. Katalikas, norėdamas akty-viai dalyvauti liturgijoje, neturi būti nebyliu. Yra šalių kur visa bažny-čia iškilmingų Mišių metu gieda Kyrie, Gloria, Credo... Modernizmo apkrėstam pasauliui šv. Tėvas Pijus X savo enciklikoje pabrėžia, kad „tuose Dievo namuose, kur tole-ruojama bažnytiniam nuostatams neatitinkantis giedojimas, muzika, nebūna suteikta dieviškos palaimos pilnuma: veltui lauktime, kad mums būtų suteikta gausi Dievo pala-ima, jei mūsų pamaldos, užuot Dievą maloniai nuteikusios, į jo rankas įspaustų rykštę su kuria ki-tados Išganytojas išvijo iš šventyk-los jos niekintojus“, griežtai įspėja Kristaus Vietininkas. Taip pat ir Pijus XII su tėvišku rūpesčiu ir kantrumu ragina grįžti prie tradi-cinio bažnytinio giedojimo, „kad ne tik šventų paslapčių celebravimą padarytų puošnesnį ir iškilmingę-snį, bet ypačingai — kad padidintų dalyvaujančių tikėjimą bei pamaldū-mą.“

Tautų Apaštalas, ne tik Kolosie-čiams, bet ir visiems katalikams sa-ko: „Kristaus žodis su pertekliu tegyvena jумыse; visokia išmintimi mokykite vieni kitus ir drąsinkite psalmėmis, himnais ir dvasinėmis giesmėmis, giedodami, malonei pa-dedant, Dievui savo širdyse“.

Dievo Sūnus, tapdamas žmogumi, atrodo, atsiskakė visa to, kas žemės gyvenimą galėtų padaryti malonų, šaltįje, svetimo miesto tvarte gimė pasaulio Išganytojas. Betliejaus kū-telė buvo jo namai, prakartelė — jo lova, šiaudai — jo patalas. Taip, paprastai galvojama ir kalbama, ne-pastebint, kad Kristus vieno dalyko nenorėjo atsiskakėti ir neatsiskakė. Nuostabu! Angelai prie gimusio Iš-ganytojo ir Betliejaus apylinkėse giedojo jo gimimo giesmę: „Gloria in excelsis Deo... — Garbė Dievui

augštybėse, ir ramybė žemėje geros valios žmonėms“.

Didįjį Ketvirtadienį, paskutinės vakarienės salėje, pirmąją savo šv. Mišių Auką Jėzus su savo apaštalais papuošė psalmių giedojimu; bagian-tis gi apeigoms, sako Evangelistas, pagiedoję giesmę, jie išėjo į Alyvų kalną.

Dėl ko Kristus neatsiskakė Muzi-kos, Giesmės? Juk jis taip mėgo ty-lią su savo dangaus Tėvu kalbą — susitelkimo maldą. Gal čia pasi-reiškė jo žmogiška silpnybė ar ne-tobulybė? Jokių būdu, ne! Kristus

atėjo gydyti mūsų silpnybių ir ne-tobulybių savo pavyzdžiu ir žodžiu, o ne joms pataikauti. Matyt, kad muzika yra kažkas nepaprasto; o gal net ir dangiško?!

Gražiosios dailės šeimoje muzika užima kilniausią vietą. Katalikų bažnyčia yra palenkusi Dievo garbei visas meno šakas: tiek architektū-rą, tiek skulptūrą, tiek tapybą, tiek poeziją, tiek ir muziką. Bet iš visų meno šakų tik muzika yra paimta į dangų; nes ir ten angelai su šven-taisiais nuolat gieda: šventas, šven-tas, šventas Viešpats galybių Die-vas... Angelai nepasakoja apie Die-vo garbę, bet gieda, nes Dievas yra patsai visų melodijų šaltinis; todėl Jis jų meliai ir klausosi.

Taigi ne tik tinka, bet ir reikia giedojimu į tą Melodijų Šaltinį ir Amžinąjį Dirigentą kreiptis. „Kas gerai gieda — dvigubai meldžiasi, nes kas pamaldžiai gieda, tas nau-doja Dievo garbinimui visas savo galias.“

V. S.

Dail. P. Augius

Lietuvos bažnytkaimis

J. VENCKUS, S. J.

DABARTINIS EVOLIUCINĖS TEORIJOS STOVIS

Evoliucija reiškia išsivystymą. Paprastai žmonės mano, kad evo-lucija — išsivystymas būtinai reiškia gerėjimą, tobulėjimą, kad iš paprastesnių dalykų išsivystę geresni, tobulesni. Savaimė nėra reikalo taip manyti. Gyvenime dažnai yra kitaip. Dalykas vienu atžvilgiu gali tobulėti ir kitais atžvilgiais iš-sigimti, mokslininkai tariant, degene-ruoti. Kas nežino, kad laukiniai žmonės kūno, sveikatos ir jausmų atžvilgiu yra daug tobulesni, negu m. s. civilizuoti. Mūsų akys ir dan-tys nėra paprastai tokie geri, kaip tų gamtos vaikų, kurie gyvena arti prie gamtos. Evoliucijos teorija dažnai vadinasi Transformizmo teo-rija; reiškia vienių gyvių rūšių perėjimą į kitą. Daugelis Evoliuci-ją ir Transformizmą laiko vienu ir tuo pačiu dalyku. Vienos tautos pa-gal savo kalbos dvasią labiau var-toja Evoliuciją, kaip antai anglo-saksai, o kitos tautos — Transformizmą, pav. prancūziškai ir ispa-niškai kalbančios tautos. Paskuti-niu laiku kilo mintis, Evoliuciją tai-kinti planuotam išsivystymui. Nori-ma pasakyti, jog pasaulio Kūrėjas, taip vedęs pasaulio eigą per milijon-us metų, kad galutinai atsiradęs žmogus, išmintingas ir protingas pasaulio karalius. Žmogus visam sutvėrimui duodęs prasmę, per ku-rį visi sutvėrimai garbiną Dievą. Transformizmas yra ta teorija, kuri pripažįsta, kad pasaulis vystėsi pri-puolamai, be jokio iš anksto prama-tyto plano. Iš tiesų, kas galėjo pa-saulį planuoti, jeigu jie nepripažįs-ta Dievo, pasaulio Kūrėjo. Taigi, Transformizmas yra materialistinė pažiūra, Evoliucija yra teistinė.

Kalbant apie evoliuciją, yra ne-paprastai svarbu mokėti pastatyti klausimą, ar visos augalų ir gyvu-lių rūšys (species), kurios šian-dien yra, buvo nuo pat pradžių Dievo sutvertos. O gal kai kurios rūšys, laikams bėgant, naujai atsirado? Senovėje, kada gamtos moks-lai stovėjo labai žemai, ir didžiausi anų laikų mokslininkai neturėjo jokio sunkumo prileisti, kad nauji gyvuliai iš bet kur ir bet kaip ga-lėtų atsirasti. Geriausias jiems buvo pavyzdys: iš pūvančios mėsos atsi-randa kirmėlės. Jie nežinojo, kad tos kirmėlės išsivysto iš mūsų pa-dėtų kiaušinėlių. Skaitant ima

juokas, kad J. B. Van Helmont (1577 — 1644), chemikas, filoso-fas ir gydytojas (Belgijoje) duoda receptą, kaip iš nešvarių žmogaus marškinių, iš kviečių miltų galima gauti peles, kurios marškinių ir miltų išperėtos savaimė atsirandančios.

Dabar yra visų pripažinta, kad gyvas daiktas gali tik iš gyvo at-sirasti. Taigi ir bakterijos tik iš bakterijų atsiranda. Neprileisk bak-terijų iš oro, maistas neges. Griež-tai tariant, yra tik dvi galimybės: arba gyvulių rūšys, istorijos bėgy-je, keitėsi arba nesikeitė. Tie kurie pripažįsta, kad nė jokių naujų rū-šių nesudarė, yra vadinami Fik-sistais ir kurie pripažįsta naujų rūšių atsiradimą — Transformistai. Darvinas ir kiti materialistai mėg-s-ta vadinti Fiksistus taip pat Krea-cionistais. Darvinas pats, kuris net jau buvo nusistatęs tapti anglikonų bažnyčios pastoriumi, pradžioje ti-kėjo į Dievą ir pripažino Genėzės pasaulio sutvėrimo istoriją, save laikė kreacionistu. Vėliau per stu-dijų keliones ir savo asmeniškų tyrimus priėjo išvados, kad gyvu-liuose įvyko pasikeitimų. Jo many-mu, ne visi gyvuliai, kurie šiandien yra, buvo seniau, ir kurie seniau buvo, šiandien yra. Galutinai atsisa-kė nuo kreacionizmo, nuo Dievo ir pasidarė grynu transformistu. Jau pats Darvinas suprato, kokias jo teorija turi pasekmes: reiškia, kad ir pats žmogus transformizmo ne-išvengė; jis išsivystęs iš kitų gyvu-lių. Kadangi beždžionės labiausiai panašios į žmogų, tai nesunku buvo padaryti išvadą, kad žmogus paie-nąs iš beždžionės. Darvinas supra-o, kad žmonės piktinsis tokia pa-žiūra. Jis juos guodė, sakydamas, kad pats daugiau gerbiais ir verti-nąs beždžionę, kuri su pasišventi-mu pasiaukojanti savo vaikams, ne-gu žmogų, kuris apleidžia savo šeimą, savo vaikus ir žmoniją. Iša Evoliucija ir Transformizmas išsi-gimė į ginčą: ar žmogus pačina iš beždžionės ar ne? Kaip matome, klausimas jau nebėra grynai gam-tiškas, biologiškas, bet filosofiškas ir religinis. Darvino mokslas arba darvinizmas jau nebėra gamtamokslis, bet pasaulėžiūra, nes vienu smūgiu nori išspręsti ne tik žmo-gaus kūno kilmę, bet taip pat ir

ANTANAS VILUTIS

ŽEMĖS MIRTIS

Ir pučia vėjai žvarbūs,
Ir dangus aptemsta švietęs mėlynai,
Rudėja žemė žaliavusi žaliai
Ir smiltynas eina vis platyn, platyn —
Užkloja pievas ir žmogaus daiginamus javus,
Užpusto takelius ir didelius kelius,
Skandina smilčių kopose miškus, girias,
Užtvenkia tekančias upes,
Užverčia kalnus, vandenynus ir marias,
Užgriauna Dievo ir žmogaus namus —
Ir gyvybės niekur nebelieka jokios,
Niekur žolelytės, niekur kirminėlio, nė vabzdžių,
Nė samanų sausų, nė lapų geltonų,
Nė sulūžusių šakų,
Nė gruzdančių šaknų,
Nė supuvusių kelmų,
Nė kaulų, kur išseko, gyvulių,
Nė paukščio plunksnų, vėjo nešamų,
Nė žibantių žuvis žvynų
Tarp šitų pilkųjų prakeikimo pelenų,
Nė lietaus lašelio iš dangaus,
Nė vandens klanelio, kur klony,
Nė ant akmenio rasos,
Nė akmenio paties
Žemės planetoje visoj
Kur eina smiltynas ilgas be galo,
Kur eina smiltynas platus be krašto,
Nuo orizonto ligi orizonto,
Iš už orizonto ir už orizonto,
Nuo rytų, iš už visų rytų,
Lig vakarų ir už visų vakarų, —
Ir net pietų ir šiaurės ašigalių ledynus,
Kur net pro speigą prasimuša gyvybė,
Užkloja mirties pragaro smiltynai —
Ir niekur nieko nebėra, kas liktų gyva,
Tiktai klaiki naktis tetvylo,
Po baisaus viesulo ir baisių audrų —
Ir tęsiasi be galo ir be krašto,
Nuo orizonto ligi orizonto,
Iš už orizonto ir už orizonto,
Tasai pragaro smiltynas visų baisiųjų pragarų,
Toji mirtis didžioji visų mažų ir didelių mirčių —
Ir nebelieka žemėje visoj
Nė saulės spindulių,
Nė balzgano mėnulio,
Nė žvaigždžių tolimų,
Nė žaltvykščių šviesos,
Nė Dievo ženklų,
Nė žmogaus, nė gyvulio pėdų, —
Tose tuščiose mirties plynėse, tenai,
Kur pačios smiltys trūnėja, dūli,
Nors dar sukas palaidu gniužulu erdvėj,
Kaip sudegintos planetos paskutiniai pelenai.

žmogaus sielos kilmę, kuri irgi esanti beždžioniškos kilmės. Kaip kiekvienas mato, iš to seka nepaprastai didelės išvados, kurios turi didelės religinės reikšmės. Transformizmas su savo darvinizmo rūšimi tapo materializmo ir ateizmo filosofiniu pagrindu. Kiekvienas su-pranta, kad tikis žmogus, ypatin-gai Kat. Bažnyčia, tuojau turės iš-eiti į kovos lauką. Pradžioje kovą buvo aštri, vėliau kova atvėso ir pozicijos pasidarė aiškesnės.

Ką katalikas mokslininkas, ypa-tinai gamtos mokslininkas turi manyti ar gali manyti apie Evolu-ciją?

1. Jeigu ir prileisime, kad žmo-gaus buvęs sutvertas ne iš gryno mo-lio ir grynos žemės, bet iš organi-zuotos medžiagos, ta organizuota medžiaga nebuvusi dabartinės bez-džionės, bet koks nors bendras ka-mienas, iš kurio kilęs dabartinis žmogus ir šių dienų beždžionės. Tai yra bendra mokslininkų, tikinčių ir netikinčių pažiūra. Todėl dabar nemoderniška sakyti, kad žmogus paie-nąs iš beždžionės, bet sakoma, kad Dievas panaudojęs organinę medžiagą sutverti žmogaus kūnui. Ta medžiaga, nėra būtino reikalo manyti, kad tai buvęs mineralinis molis.

2) Filosofiška ir teologiška ne-galima prileisti, kad žmogaus siela išsivystė iš gyvuliškos gyvybės. Ir pirmojo žmogaus siela, ir visų žmo-nių, yra betarpiškai Dievo sutveria-ma. Mes katalikai to turime būti-nai laikytis, nes ir pati Kat. Baž-nyčia tą įsakmiai mokina.

3. Katalikų tarpe yra dabar evo-lucijos atžvilgiu dvi kryptys.

A. GRIEŽTI EVOLIUCIJOS NEI-GĖJAI

Daugelis iš jų nesikiša į kitus evoliucijos klausimus, ar kilo nau-jos gyvulių rūšys žemės istorijos ei-goje, tik griežtai neigia, kad pirma-sis žmogus, vyras (nes pirmoji mo-teris kilo iš organizuotos medžia-gos — iš vyro) kilęs iš kokios nors organizuotos medžiagos, bet buvęs stačiai paimtas iš mineralinio mo-lio. Jų argumentai yra:

a. Mozės kosmogonija, išreikšta pirmuose dviejuose Genėzės persky-rimuose. Dievas per šešias dienas tvėrė ir kūrė pasaulį. Kada paga-liau atėjo žmogui, pasakytą, kad Dievas paėmė molį žmogui sutverti ir paskui įkvėpė dvasią. (Gen. 2,7). Visas ginčas eina dabar, kaip reikia suprasti tą molį, tą žemę, tą dulkę. Šitos grupės mokslininkai ima ši-tuos žodžius griežtoje prasmėje: molis yra molis ir žmogus iš to mo-lio yra padarytas.

b. Kat. Bažnyčios nusistatymas. Visados atsiradavo katalikų, kurie daugiau ar mažiau savo raštuose tam tikrą evoliuciją žmogaus kūnui (ne sielai) prileisdavo, bet po to gaudavo iš Romos, iš Popiežiaus, Kongregacijų perspėjimų, pabari-mų. Tokius pabarimus gavo P. Le-roy, 1891; J. A. Zahm, 1986; Mons. J. Bonomelli, 1898. Taigi atrodo, kad Bažnyčia evoliuciją nė žmogaus kūno atžvilgiu nenori toleruoti.

(Nukelta į 6 psl.).

MIELI BROLIAI IR SESĖS!

1955 Naujųjų Metų proga Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sąjungos Centro Valdyba sveikina visame pasaulyje išsisklaidžiusius karius ir jų šeimas: Kūrėjus Savanorius, Vyties Kryžiaus Kavalierius, Lietuvos Laisvės Kovų Invalidus, Ramovėnus ir kitus buvusius Lietuvos Kariuomenės karius, Saulius, Dariaus ir Girėno Posto Legionierius Brooklyne ir Chicagoje, Lietuvius Korėjos karo veteranus, o ypatingai Lietuvos Miškų Brolius ir Seseris, ant Lietuvos Nepriklausomybės aukuro dabar dedančius didžiausias aukas, — nuosirdžiai linkėdama nepalūžti sunkioje kovoje už Lietuvos laisvę.

Jau 14 metų, kaip mūsų tėvynėje tėvai, broliai, seserys ir visi tau-

(Atkelta iš 5 psl.).

B. SUSVELNINTA EVOLUCIJA

Vadinasi sužvelninta evoliucija, nes išskiria žmogaus sielą iš evoliucinio proceso, kaip materialistinis Transformizmas ar Darvinizmas tai daro. Anos grupės argumentų įvertinimas:

1. Pripažįsta, kad Mozės kreacijos istorija yra teisinga, istoriška. Bet iš kitos pusės nėra reikalo manyti, kad Mozė norėjo duoti mokslinę kosmogoniją. Mozė norėjo pasakyti, kad Dievas yra visų daiktų Sutvėrėjas, ir nieko nėra, ką Dievas būtų nesutvėręs. Ir antra, šešių dienų tvėrimą nėra reikalo lyginti (Exahemerona) geologijos arkeozoikui, paleozoikui, mezozoikui, neozoikui. Mozė norėjo žydamis įkalti, kad šešias dienas galima dirbti ir septintą dieną reikia ilsėti ir nedirbti. Ta pati mintis dar yra pakartota Exodus 20:11. Kaip Viešpats per šešias dienas tvėrė ir septintą ilsėjosi, taip ir žydai turį daryti; per šešias dienas turį dirbti ir septintą ilsėti.

Šitos krypties žmonės mano, kaip tik pradėsi šv. Rašto aiškinti pagal savo laiko gamtamokslį, tai dažnai turėsi šv. Rašto aiškinimą keisti, nes gamtos mokslo pažangai didėjant, keičiasi gamtos pažūros.

2. Žmogus yra sutvertas iš molio, iš žemės, iš dulkės.

a. — Gen. 1,25 pasakyta, kad ir gyvuliai, miškų ir namų, ir ropliai (reptilia) iš žemės esą sutverti. Taigi žmogus didybė ir panašumas į Dievą pareina ne iš to, kad jį atskirai tvėrė iš molio, bet gavo dvasią, sielą.

b. — Jobas sako (10,9), kad Viešpats jį iš molio padarė ir į dulkę pavėrs. Iš to visgi neseka, kad Viešpats jį iš molio nupildė, kaip puodžius puodą, nes kitame perskryme (31,15) pasisako, kad gimė iš motinos, kaip ir visi kiti. Vistiek yra teisinga, ar žmogus iš mineralinio molio, ar iš organizuotos medžiagos būtų padarytas, galutiname rezultate yra iš dulkės ir į dulkę pavirs.

KATALIKŲ BAŽNYČIOS NUSITATYMAS EVOLUCIJOS ATŽVILGIU.

1. Bažnyčia turi tiek daug vargo, kol tą žmogų sudvasina, tą žmogų, kuris jo nelaimei jau per dažnai save sugyvuolina prastais darbais, savo nuodėmėmis, savo ištvirkimais ir girtuokliavimais ir persivalgymais. Ir norėti dar daugiau jį gyvuliu padaryti, jį nudvasinti, atimant iš jo dvasią, per kurią jis tampa panašus į Dievą, tai jau yra per daug. Materialinis transformizmas tą ir daro.

2. Kadangi transformizmas pasirodė bedievybės įrankiu, iš sveikos savigarbos nenori, kad katalikai su plevsuojančiomis vėliavomis bėgtų į transformistų stovyklas ir padėtų savo pačių priešams galvoti ginklus, su kuriais jie vėliau kovos prieš juos, prieš Bažnyčią.

3. Gal svarbiausias argumentas Bažnyčiai ir kiekvienam katalikui yra neparsiduoti transformizmui, nes jis dar toli gražu nėra galutinai moksliskai išspręstas. Visi tie Pitekantrapai, Sinantropai, Homo Heidelbergensis, Homo Neandertalensis ir Homo Pittdown dar, toli gražu, neulemia žmogaus kilmę.

Katalikų Bažnyčia visados yra pasirodusi priimti moksliskus davinus, nes žino, kad negali būti prieštaravimo tarp tikrojo mokslo ir dieviško apreiškimo. Tas pats Dievas yra ir gamtos Kūrėjas ir Apreiškimo Davėjas. Gal įdomu sužinoti ir šventojo Tėvo Pijaus XII pažiūras į mokslą. Palygink jo kalbą, paskelbtą Acta Apostolicae Sedis 33 (1941), psl. 506.

tiečiai kenčia tokią raudonųjų okupantų vergiją, kokios nežino pasaulio istorija. Mes, laisvojo pasaulio gyventojai, negalime būti pasyvūs tokios tautos tragedijos akivaizdoje, o ypač tie, kurie už tėvynės laisvę kovojo. Stiprėkime dvasioje, būkime vieningi kovoje.

Tikėkime, kad ir mūsų Lietuvos vadavimo veiksniai paliks tarpusavyje ginčus, susitars bendrai veikti ir visas jėgas paskirs Lietuvos laisvės atgavimo kovai. Šitokio susipratimo bei vieningumo iš mūsų visų laukia pavergtoji tėvynė. Tėvynės šauksmas turi mus visus suvienyti.

Vienas kitam palinkėkime, kad 1955 metai būtų lemtingi, raudonasis komunizmas būtų sunaikintas ir mūsų tėvynė išvaduota. Atrodo, kad valanda artėja. Būkime pasiruošę.

Valio laisva ir nepriklausoma Lietuva!

Pirmininkas J. Liepinaitis,
Vice-Pirmininkas Dr. K. Gudaitis,
Sekretorius A. Juodka.

Chicago, 1954 m. gruodžio 16 d.

PJT SEIMO TELEGRAMA

JOHN FOSTER DULLES

1954 m. gruodžio 20 d. PJT Seimo vardu Jungtinių Valstybių Valstybės Sekretoriui buvo pasiųstas šitoks sveikinimas: „PJT Seimas, susidaręs iš sovietų pavergtų Albanijos, Bulgarijos, čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos, Vengrijos tautų demokratinių atstovų, siunčia Jums, Pone Sekretoriau, kalėdinius sveikinimus. Kreipdamiesi į Jus, o per Jus į visą amerikiečių tautą mes išreiškiame tikrą ir autentišką jausmą mūsų nutildytųjų tautų, tautų, kurios yra patikimiausi laisvojo pasaulio sąjungininkai. Su kalėdiniais linkėjimais mes norime užtikrinti Jus, kad mūsų tautos, nežiūrint komunistinės priespaudos ir pavojaus jų gyvybei, tebetiki kilniesiems krikščioniškos kultūros idealams ir laisvės bei demokratijos pagrindiniams principams. Jos tvirtai tiki, kad pasaulio taika neįmanoma ligi tol, kol pusė Europos tebėra pavergta ir tik pusė laisva. Mūsų tautos didžiai vertina Jungtinių Valstybių dideles aukas besipriešinant komunistinei agresijai bei infiltracijai, lygiai kaip ir Jūsų asmenines pastangas atstatyti prievarta pagrobtą mūsų tautų laisvę.

Vieningi savo bendroje pastangoje, siekiant savo pavergtųjų tautų išlaisvinimo, siunčiame Jums, Pone Sekretoriau, savo sveikinimus, tikėdamiesi, kad mūsų tautos, į 1955 m. žengdamos, gali atnaujinti savo viltis, kad didysis laisvės mylis tautų apsisprendimo čempionas — Jungtinės Valstybės — pasistengs priartinti dieną, kada jos galės įsijungti į laisvųjų tautų šeimą.

VALSTYBĖS SEKRETORIAUS

JOHN FOSTER DULLES

ATSILIEPIMAS Į PJT

SVEIKINIMĄ

1954 m. gruodžio 21 d. Aš labai vertinu PJT Seimo man pareikštus sveikinimus, kuriuos Jūs (PJT pirmininkas) ir Jūsų kolegos Seimo Bendrųjų Reikalų Komisijoje Kalėdų proga man atsiuntėte. Išreikšdamas žmonių broliškumą, Kalėdų prisiminimas mums iš naujo įkvepia bendrą tikėjimą pasaulio taika ir gera valia. Amerikiečių tauta, kaip kad ir kitos laisvosios tautos, per kovas ir aukas yra išmokusi branginti savivaldos ir įstatymų patvirtintų pagrindinių teisių bei laisvių naudojimą. Šį laisvės paveldėjimą ji yra pasiryžusi saugoti. Naujųjų Metų išvakarėse čia Amerikoje mes esame labai atidūs sunkiai daliai tų milijonų pasaulio žmonių, kuriems laisvė ir nepriklausomybė yra išplėsta, kurie betgi ryžtingai atsisako tirnų diktatams palenkti savo nusistatymus bei dvasią. Apgalvoti PJT Seimo svarstymai, — juos aš stebiu su susidomėjimu, — liudija teisingą laisvojo pasaulio nusistatymą pavergtųjų tautų problemų atžvilgiu. Jie taip pat atspindi laisvųjų žmonių dvasios vieningumą, tą būtinajam laimingesnės ateities elementą.

PADĖKA

Adolfui Jakimovskini už padovanojimą „LAIKO“ KNYGYNUI įdomias knygas nuosirdžiai dėkoja.

Knygyno Vedėjas

BUENOS AIRES

IŠ A.L.P.SĄJUNGOS VISUOTINO NARIŲ SUSIRINKIMO

1954 metų gruodžio mėn. 18 dieną Lietuvos Salės patalpose įvyko visuotinas narių susirinkimas, kuriame dalyvavo arti trečdalis Sąjungos narių.

Susirinkimą atidarius, Valdyba padarė suglaustą Sąjungos kūrimosi ir Valdybos veiklos apžvalgą. Pranešimas susirinkimo buvo palankiai priimtas ir patvirtintas.

Po pranešimo įvyko Sąjungos Valdybos ir Tikrinimo Komisijos rinkimai. Rinkimams vadovavo p. J. Demenius ir ponia V. Survilienė. Balsų dauguma į Valdybą trims metams išrinkti pp. J. Čikštas, B. Eidukonis, B. Survila, L. Sruoga, K. Šulinis, A. Geigas, K. Runimas ir A. Barzdžius; kandidatai: pp. A. Simutis, V. Grigaitis, P. Sakalauskas ir A. Dičius. Į Tikrinimo Komisiją vieniems metams išrinkti pp. St. Mikėlonis, J. Nakutis ir J. Viliamas; kandidatai: K. Kaminskas, J. Demenius ir St. Šulinis.

Nagrinėjant klausimus ir sumanymus, buvo iškelta daug vertingų minčių, kurias pavesta gvildinti naujai išrinktai Valdybai. Sumanymų tarpe pažymėtini Sąjungos nuosavybės įsigijimas, išskeltas p. A. Barzdžius; Lietuviškos ir Argentinės vėliavų įsigijimo reikalas, pailestas pp. B. Survilos ir K. Šulinio; Sąjungos skyrus įvedimas lietuviškoje spaudoje, p. Mikėlonio; Sąjungos metinio leidinio reikalas, pp. P. Sakalausko ir K. Runimo; Lietuviško kooperacinio banko įsteigimas, p. St. Mikėlonio; Tarpusavio paramos nelaimingais atvejais susitarimas, p. Survilos; Stipendijos nepasiturintiems lietuvių moksleiviams, p. Mikėlonio.

P. Mikėlonis pažadėjo nuvesti lietuviškoje spaudoje kooperatyvino kredito banko įsteigimo ir veikimo pamatus bei galimybes. Baigiant susirinkimą, pp. J. Čikštas ir L. Sruoga pažymėjo, kad Valdyba gerdžia veikti kaip galima glaudesniame ryšyje su visais Sąjungos nariais ir laukia visų pasireiškiant kuo atviriau ir nuosirdžiau.

L. S.

Nikodemas Kibickas, kuris neseniai gavo laišką iš savo sūnaus Antano gyvenančio Utenoje.

TEMPERLEY

* Elena Šovinaitė ir Jonas Žekiai 1954 m. gruodžio 31 d. susilaukė sūnaus. Gimė Durand ligoninėje. Sūnui duotas Jono Alberto vardas. Ponia Žekiai turi dukterį pustrėčių metų. Gyvena Villa Sastre, Temperley.

LEDAI

Pereitų metų gruodžio 12 d. retas gamtos reiškinys aplankė Bs. Aires miestą ir jo apylinkes — ledai padarė senai matytą vaizdą mūsų Tėvynėje Lietuvoje, pirmuosius sniego kritulius. Soduose ir daržuose padarė nuostolių, o kai kur net užmušė paukščius.

R.

PIKNIKAS NEĮVYKO

Skelbtasis 1954 m. gruodžio 12 d. A. L. Bendruomenės Temperley Apylinkės piknikas dėl įvykusio blogo oro atidėtas vėlesniam laikui. R.

APDEGE

Pereitų metų gruodžio 22 d. lietuvis Mykolas Seniūnas smarkiai apdegė savo namuose, Temperley. Apdegimo priežastys neaiškios, — polietilena tirta įvykį. Ligonis pagul-

dytas Lomas de Zamora ligoninėje.

R.

TOLIMI SVEČIAI

Kalėdų ir N. Metų šventes praleisti pas savuosius atvyko iš tolumo Rio Negro Dr. Laucius su Ponia Marija Radionovaitė Laucienė ir sūnumi Pe-ru Kęstučiu. Visi apsisusto pas p. p. Šimėnus.

* Pas p. p. Repečkus atvyko iš Santa Fe provincijos studentė p. Ona Šalčiūnaitė.

SUSIZIEDAVO

Jadvyga Šimėnaitė, valdininkė pereitų metų gruodžio 25 d. susiziedavo su p. Eduardu Radionovu, muziku, neseniai atvykusiu iš tremties. Vaisės įvyko Jadvygos tėvėlių p. p. Šimėnų namuose, Temperley. Svečių tarpe matėsi: Dr. Laucius su Ponia ir sūnumi, p. Paulauskas su Ponia, p. R. Marioni su Ponia ir sūnumi, karo mokyklos studentu, p. V. Balčiūnas su Ponia, p. St. Rakauskas, p. J. Černiauskas su Ponia, p. A. Repečka su Ponia ir fotografas J. Kirstukas. Šiai progai pritaikintas prakalbas pasakė: Dr. Laucius, p. V. Balčiūnas, p. R. Marioni ir p. A. Repečka. Prie skaniai vaišinių parengtų stalų svečiai vaišinosi, dainavo ir linksminosi. Vaisės baigėsi apie pusiaunaktį. R.

ROSARIO

* Rozalija Kazeliūnienė švč. Mergelės Marijos altoriui padovanojo naują drobinį užtiesalą. Labai vertinga dovana, nes išausta iš geriausių Airijos linų. Rosario T. Marijonai labai dėkingi už brangią dovana.

* Julė Skurauskaitė padovanojo du raudonus užtiesalus šoniniams altoriams pridengti.

* Jonas Jasevičius aplankė Avellanedoje savo sūnų ir susipažino su Avellanedos lietuvių centru, Aušros Vartų parapija.

* Carmen ir Antanas Bagdonai atidarė naują krautuvę savo namuose, Napoles gatvėje. Gruodžio 18 d. p. Carmen susiziedavo su argentiniečiu.

* Haydee Dijokaitė laimėjo vieną iš 3 motociklų, padovanotų Prezidento Peron augštesniųjų mokyklų mergaitėms.

* Izidorius Čiukšys nuskendo Rio Parana upėje. Šermenys buvo pas p. p. A. ir K. Kalainius, Pueblo Nuevo. T. T. Marijonai atliko visas religines apeigas. Velionis palaidotas Villa Galvez kapinėse.

* M. Matulaitienė, pardavusi seną namą, išsikėlė gyventi pas savo seserį Uruburu g-vėje.

* Pundžių šeima greitai stato naują namą toje pat vietoje, kur buvo senasis. Bus gražus „chalet“.

* Kazimieras Sadukas, kordobietis ir H. Gomez vasario mėnesyje mainys žiedus šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje.

* T. Plepys laimėjo Kalėdų „canasyta“, kur buvo leidžiamas loterijos būdu Kalainių krautuvėje, Pueblo Nuevo. Jau antrą kartą T. Plepys turi tokią laimę.

* Sigita Jaspilkienė su dukterimi atvažiavo iš Avellanedos ir apsisusto pas savo tėvus Andrijauskus Rosario mieste.

* Šv. Kazimiero bažnyčioje jau įtaisyti labai gražūs raudoni kilimai. Jaunavedžiai galės džiaugtis gražiai papuošta bažnyčia jungtųjų proga.

* Aleksandras ir Monika Kalainiai dažnai talkininkauja įvairiuose lietuvių parapijos ir klebonijos darbuose, o jų sūnūs Juozas ir Aldas uoliai patarnauja šv. Mišioms, duodami gražų pavyzdį visai kolonijai.

BERISSO

„MINDAUGO“ DRAUGIJOS STUDENTŲ VAKARAS

Pereitų metų gruodžio 11 d. „Mindaugo“ Draugijos patalpose įvyko šios draugijos studentų mokslo metų užbaigimo šventės su menine ir kultūrine programa. Atidarymo žodį tarė p. P. Leipus, kuris trumpai apibūdino šios šventės reikšmę. Pirmąją koncertinę dalį išpildė specialiai pakviestos iš Bs. Aires stud. p. Eugenija ir Marytė A. Čikštaitės. Marytė A. Čikštaitė išlavintu švelniu balsu, pritariant piano, padainavo: „Saulutė nusileido“, „Daug, daug dainelių“. Teko net pakartoti kūrinių, nes publika savo plojimais reikalavo. Toliau sekė dueto pianu. Išpildė Eugenija ir

TYLI NAKTIS, ŠVENTA NAKTIS*)

Tyli naktis, šventa naktis!
Žemė pats įmigus,
Tik nemiega šventoji šeima,
Kūdikėliui beniuinodama:
Miego ir saldžių sapnų,
Miego ir saldžių sapnų!

Tyli naktis, šventa naktis!
Šyposi Kūdikis
Ir nerimsta, nes jau ateina
Atpirkimo laukta valanda
Kristaus gimimo naktį,
Kristaus gimimo naktį!

Tyli naktis, šventa naktis!
Gano piemens avis,
O jiems angelų aleliuja
Skelbia Kūdikį Betlėje:
Atpirkėjas jau čia,
Atpirkėjas jau čia!

Tyli naktis, šventa naktis!
Neša jina! mumis
Dievo Sūnų iš augšto dangaus,
Skelbia viltį begalio žmogaus:
Kristus tapo žmogum,
Kristus tapo žmogum!

*) Čia duodame visam pasauly paplitusios vokiečių kalėdinės giesmės „Stille Nacht, heilige Nacht“ naują vertimą.

Marytė A. Čikštaitės. Buvo paskambinta ištrauka iš Fausto operos. Su dideliu muzikiniu išsilavinimu paskambino Eugenija Čikštaitė Estudio Nr. 12, op. 10, Revolucionario, de Chopin. Beto, Temas de Rapsodia Hungara Nr. 2, F. Liszt kūrinių. Į koncertinę dalį įsijungė ir V. B. Stundžia, paskambindamas Chopin. Vals, op. 34, nr. 2, ir Impronatus op. 142, nr. 2. Pirmą kartą pasirodė naujas pianistas J. R. Petronis, paskambindamas piano Vivace de S. Heller, Sueño de Gertrudis, de R. von Beethoven.

Antroje dalyje buvo suvaidinta linksma komedija argentiniskai „El Amante de mi Mujer“. Artistai savo roles atliko gerai. Vaidino: A. Rozanskas, A. Seštakauskas, N. Stašytė, J. Mažukytė, A. Jočys. Režisavo A. Rožanskas, o suflerio rolę atliko A. Grižaitė. Publika negailėjo smarkių plojimų tiek pianistėms, tiek vaidintojų būreliui. Svečių buvo gausu, nors oras buvo labai blogas. Svečių tarpe matėsi p. p. Čikštai, Villa Lugano Lietuvos Centro stud. atstovai, Vyčių atstovai. Iš vietinių matėsi buvęs užsienio reikalų Ministerio pavaduotojas ir Argentinijos Ambasadorius Meksikai Carlos Desmaras, „Svifto“ augštieji valdininkai ir t. t. Džiugu, kad lietuvių vaikai kelia mūsų vardą argentiniečių tarpe.

Koresp.

PADĖKA

„Mindaugo“ Draugijos Valdyba reiškia nuosirdžią padėką šios draugijos studentėms už surengtą kultūringą vakarą gruodžio 11 d. Ypatiną padėką priklauso pianistams Eugenijai ir Marytei A. Čikštaitėms, J. R. Petroniui, V. B. Stundžiai, vaidintojams p. p. N. Stašaitytei, J. Mažukytei, A. Rožanskui, A. Seštakauskui, A. Jočiui, režisoriui A. Rožanskui, suflerei A. Grižaitei, kalbėtojai p. P. Leipui, už stambią auką p. J. Čikštui ir visiems, tiek iš Bs. Aires, tiek iš Berisso atsilankiusiems svečiams.

„Mindaugo“ Dr-jos Valdyba

PIRKO NAMUS

Žinomi Berisse p. p. A. ir T. Slapšiai šiomis dienomis, pačiame miesto centre, Italia Nr. 1539, nupirko namus ir ten persikelia gyventi. Linkime gero pasisekimo.

ATOSTOGAUJA

Kalėdų ir Naujų Metų šventes praleisti iš Berisso išvyko į Mar del Plata p. p. Stundžių ir Dulksnių šeimos, o p. A. Seštakauskienė į Neiche.

*A. Marcinkevičienė su dukterim Lydija išvyko atostogoms į Mar del Plata.

PRANESIMAS

„Mindaugo“ dr-jos Valdyba praneša nariams ir visuomenei, kad nuo 1954 m. Gruodžio 8-tos dienos Teofilis Aliukas yra išbrauktas iš dr-jos narių sąrašo.

Valdyba.

PADĖKA

„Mindaugo“ dr-jos Valdyba reiškia viešą padėką ponui Juozui Bukauskui už daug atlikto dr-jos patalpose darbo, prisidėjusiam savo medžiaga ir neūmusiam jokio atlyginimo. Reiškiamo lietuvišką acū.

Valdyba

* Pačiame jaunystės žydėjime š. m. sausio 1 d. mirė Elyvra Stankevičiūtė. Vėlonė buvo gimusi Argentinoje, 1936 m. vasario 19 d. Buvo nevedus. Nuliūdime paliko tėvai ir vyresnioji sesutė bei giminės. Daugybė lietuvių palydėjo vėlonę į amž. poilsio vietą ir kapą papuošė vainikais. Religines apeigas atliko T. Marijonai. Palaidota Sarandi kapinėse. Tesuteikia jai Viešpatis amžiną atilį.

Š. m. sausio 22 d., šeštadienį 9 val. Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje bus gedulingos pamaldos už a. a. Kazimiero Šovinio vėlę. Kviečiami giminės ir pažįstami.

Žmona Salomėja ir duktė Elena Šovinytė-Žekienė

PAKRIKŠTYTI LIETUVIŲ BAŽNYČIOJE

Patricija Dambrauskaitė, Saros Barsanscas ir Jono Dambrausko duktė, gruodžio 4 d. buvo pakrikštyta Lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Brunilda Selvanavičienė ir Adolfas Kazuso.

Mabel Morato, Agotos Kungytės ir Liudviko Morato sūnus, gruodžio 18 d. pakrikštytas lietuvių bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Marta

Kungytė Milerienė ir Vytautas Mileris.

Eduardas Karolis Stalioraitis, Eugenijos Goštautaitės ir Stanislovo Stalioraičių sūnus, buvo pakrikštytas Aušros Vartų liet. bažnyčioje gruodžio 18 d. Krikšto tėvais buvo Elena Goštautaitė Kriščiūnienė ir Kazimieras Kunigonis.

Alicija Emilija Valytė, Liucijos Gasiūnaitės ir Vytauto Balio duktė, buvo pakrikštyta liet. bažnyčioje gruodžio 24 dieną. Krikšto tėvais buvo Ona Gasiūnas ir Benediktas Tamašauskas.

Norma G. Dagytė, Marijos R. Neira ir Konstantino Bernardo Dagio duktė, pakrikštyta liet. bažnyčioje gruodžio 24 d. Krikšto tėvais buvo Stanislova Madeikienė ir Martin Dagsys.

Elzė Albina Varškytė, Matildos Čekauskaitės ir Augustino Varškių duktė, buvo pakrikštyta Kalėdų pirmą dieną Aušros Vartų liet. bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Bruna I. Echagüe ir Enrique Echagüe.

Marija Irena Artmonaitė, Albinos Kazlauskaitės ir Alfonso Artmonų duktė, pakrikštyta liet. bažnyčioje sausio antrą dieną. Krikšto tėvais buvo Ona Kazlauskienė ir Mario J. Porreti.

NAUJOS ŠEIMOS

Albina Korsakaitė ir Horst D. Moller su religinėmis išklilmėmis, gruodžio 23 d. Aušros Vartų bažnyčioje, sukūrė naują šeimą. Jų santuokos liudininkais buvo Olga Castro ir Jorge Neumann.

Janė Gustaitė ir Tadeo Jajdelski gruodžio 23 d. Aušros Vartų liet. bažnyčioje, sukūrė šeimą. Santuokos liudininkais buvo Ona Gustaitė Palares ir Jose Pallares.

Linkime jaunavedžiams laimingo gyvenimo ir daug saulėtų dienų.

* Jonas Gudelevičius, mūrininkas išėjo į pensiją.

* Jonas ir Uršulė Remeikiai N. Metų proga suruošė puikiais vaisės. Jonas Remeikis yra labai geras siuvėjas, turi sūnų Aldo, kuris šiais metais baigė seštą skyrių. Labai susipratusi šeima, daug padėjo naujiems emigrantams, atvykusiems į Argentina.

* Antanas Baliukas sausio 6 d. artimųjų tarpe atšventė gimtadienį.

* Mirta Korkūzaitė lietuviškojo atžalyno tarpe atšventė savo 11-tą gimtadienį. Šventė praėjo gražioje nuotaikoje.

* Nikodemus Kibickas gavo iš savo sūnaus Antano laišką. Sūnus Antanas gyvena Lietuvoje, Utenoje ir turi šeimą. Jų vaikas, taip pat Antanas, lanko gimnaziją, trečią klasę ir priėmė Pirmąją Komuniją. Retkarčiais atklysta vienas kitas laiškas ir už geležinės uždangos, bet nedaug jų atklysta su geromis žiniomis.

Antanas Kibickas po Pirmosios Komunijos Lietuvoje.

* Genovaitė Šakalienė, gyvenanti Villa Scasso, turėjo sunkią nugar-kaulio operaciją. Operacija pavyko gerai; ligonė gydytojų ir sūnų priežiūroje sveiksta namuose.

* Vladas Tamulis nusilaužė koją; išgulėjęs virš 2 mėnesius ligoninėje, pamažu pradeda jau vaikštinėti.

* Antanas Pigaga, išbuvęs ilgesnį laiką sanatorijoje, žymiai sveiksta, ir neužilgo žada visai grįžti iš sanatorijos.

* Irena Gudelevičiūtė gruodžio 25 d. šventė savo 13 metų sukaktį. To proga tėvelių nomuose buvo gražios vaisės. Irena šiais metais baigė pradžios ir siuvimo mokyklas. Ateinančiais metais baigs solfedžio kursą piano studijoje ir gaus profesorės titulą. Ji studijuoja jau penktą metą.

* Osvaldas Žvirblis turėjo vidurių operaciją. Operacija pavyko gerai ir ligonis baigia sveikti savo namuose.

* Adolfas ir Albertas Baltušiai, studentai, pasinaudodami vasaros atostogomis, išvyko į Mendoza poilsiniui. Ten žada aplankyti lietuviškas šeimas.

* Mykolas Tuinyla ir Julius Stro-Stromskis sausio 5 d. laivu „Brasil“ atvyko iš Kanados į Bs. Aires. Jie yra Kanados tabako plantatoriai. Apsistojo Continental viešbutyje.

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS

JUANA DAILYDĖ, vedėja

SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435
Perka ir parduoda neužimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

KUR SUSITIKSIME SU PAŽĪSTAMIS ?

KAVINĖJE „K A U N A S“

Šeštadieniais ir sekmadieniais galima gauti šaltų užkandžių. Kitomis dienomis duodami įvairūs užkandžiai. Paruošiama vakarienė vestuvėms, jaunavedžių išleistuvėms ir kitiems subuvimams iki 200 žmonių.

Sav. P. Vaitkevičius.

Brasil 800

4 de Junio

KIRPYKLA

ROSA A. J. POVILONIS
Ilgalaikis plaukų sudėjimas, šukavimas, manikiūras
C. Paraguay 708, Avellaneda
T. E. 20-9380

PARDUODAMAS NAMAS Kordobos kalnuose pirmos eilės turizmo zonoje. Namai turi 3 miegamuosius, didelę virtuvę, 2 sales, 2 vonias, šiltą ir šaltą vandenį. PARDUODAMAS visas arba pusė — priimamas PUSININKAS su labai mažu įmokėjimu. Kreiptis į JUOŽA KONDRATĄ, c. Paraná 1724. OLIVOS.

HORACIO CZOP

KIBIRŲ FABRIKAS (Baldis y Canastos)

vartojamų prie statybų ir priešgaisriniam smėliui.
(SLETA 3317, Valentín Alsina
T. E. 20 - 9790

BERISSO LIETUVIŲ UŽEIGA

VALGYKLA - RESTORANAS

Sav. Br. Baltušis ir Alf. Žumbakis
c. Nueva York 4708, Berisso.

* HORACIO E. CZOP fotografuoja vestuvių, gimtadienių, sužadotųjų, krikšto ir įvairių švenčių progomis. Isleta 3317, Val. Alsina (4 de

* OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: Šešt. 13-17 val. ir sekm. 13-16 val.

PARDUODAMA

KRAUTUVĖ „NARUŠIS

Maisto produktai, gėrimai ir smulkios prekės; c. Unauue 6360, Villa Lugano. Sav. V. NARUŠEVIČIUS.

PRANEŠIMAS

Užsisakęs lietuvišką albumą fotografijoms prašomas kreiptis į „Laiko“ atstovą Pijų Gudelevičių: Mendoza 2280, Avellaneda.

LAIKRODŽIUS, ŽIEDUS IR KITOKIAS BRANGENYBES

taisau ir parduodu naujus. NIKODEMAS LEIPUS Cangallo 192, Temperley, T. E. 243-4702

* „PENSION LITUANA“, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie ža-vingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas. Pragyvenimas dienai tik \$ 19, —

RADIO TECHNIKAS

V. R A M A N A U S K I S mokslus baigęs JAV-bėse. Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimokėjimui. POLA 289, Buenos Aires T. E. 64-4154

Moderniškų Baldų ir Sofų

FABRIKAS

E. JUOZAS LISAUSKAS

Garibaldi 752

(Dvi kvadros nuo ligoninės) Quilmes, F.C.N.G.R.

* CONDOR HOTEL, Villa Rumipal, frente al Balneario del Embalse del Río III (Sierras de Córdoba) Sav. Paulauskas ir Degulis. Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dienai tik \$ 19.

* „LIETUVA“ Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

Mielas „LAIKO“ skaitytojai, ar jau užsimokėjai?

PRENUMERATA?

*****

S K E L B I M A S

SOFIJA GERUMBAUSKIENĖ

skubiai jieško

valgyklos vedėjo - socio

(matrimonio), gyvena Giribone

680, Piñeyro, Avellaneda.

*****

Parduodamas namas 5 kambarių, o kitas pastatytas Kordobos kalnuose prie upės. Kreiptis: Sra. R. T. Bonelli, calle Misiones 116, Cordoba.

SŪRŪS VANDENYS —

A G U A S A L A D A

Baseinas „Kaunas“ su šiltais valgiais,

Konstancija Masiokienė.

Priveža kolekt. Nr. 32

*****

PARDUODAMAS NAMAS

su jame įrengta krautuve c.

Aconcagua 520, Banfielde.

Didelis sklypas su medžiais.

Teirautis pas

VLADĄ VESELAUSKĄ

*****

FABRICA DE SILLAS Y TAPICERIA

Carpinteria en general

— DE —

JUAN JANUSIS

COCHABAMBA 1811 al 17

U. T. 652, Tablada 0110

Villa Scasso

INŽ. ANATOLIUS DIČIUS

Catamarca 126

Quilmes FCNGR

FABRIKAMS IR GYVENAMIEMS NAMAMS

Paruošia planus ir vykdo įrengimo darbus.

- * CENTRALINIS AŠILDYMAS (garo, vandens ar oro),
- * SANITARINIAI ĮRENGIMAI, VANDENS SIURBLIAI,
- * SKYSTOJO KURO IR GAZO DEGINTUVŲ INSTALIACIJOS
- * VENTILIACIJA BEI DULKIŲ IŠTRAUKIMO SISTEMOS.

LIETUVIAMS 20% NUOLAIDA

su moderniu — elektrišku kopmlektu, fotografuojant sužadotuves, vestuves, krikštynas, gimtadienius ir parengimus. Organizacijų veiklos nuotraukos spaudai — Veltui. Visi foto darbai ir filmų pardavimas.

L. Kančausko FOTO „REPORTER“,

c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią)

T. E. 20-9027 nuo 16 iki 20 val.

ALBERTO E. TIMINSKAS

COCHERIA „M I T R E“

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro ke-liones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius ves-tuvėms ir krikštams.

B. Rivadavia 718

T. E. 22 - 2045

Piñeyro

SVARBESNIEJI ADRESAI

Lietuvos Pasivntinybės ad-resas: Rambla Rep. de Chile 1606 esq. Larrañaga, Montevideo, Rep. C. del Uruguay.

* Montevideo Liet. Kat.

RADIO PUSVALANDIS

yra kiekvieną sekmadienį 8,30 val. ryto radio Solis bangomis (CX 44).

* ALF. DEGULIO ir K. PAU-LAUSKO lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis val-gių pasirinkimas, mandagus aptar-navimas. Aptarnauja patys šeim-ininkai.

* „ŽEMAITIJA“. Islas del Ibi euy. Sav. J. ir A. Burokal.

* MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA „HENRY“. Įvai-riausių madų šukavimas modernia-usiomis priemonėmis. 20 metų prak-tika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem, 818, Banfield.

JUOZO ŠNIPO BATŲ DIRBTUVĖ ir Cigarečių Parduotuvė: Cabildo 651 Villa Porvenir, Avellaneda. Gaminami nauji ir taisomi seni batai.

MAX GRIGA

RADIO TECHNIKAS

Daro ir taiso radio aparatus. Paima ir pristato į namus pag-al susitarimą, c. Japon 1687, Cerro, Montevideo.

* MINKSTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ Sav. Mikellonis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

Imprenta de „L A I K A S“ Mendoza 2280 * Avellaneda

Buenos Aires Avellaneda

PRANEŠIMAS

Nuo š. m. sausio 12 iki 31 d. „Laiko“ Redakcija ir Administracija bus uždarytos. Sekantis „Laiko“ numeris išeis vasario mėn. pradžioje.

40 VAL. ATLAIDAI AVELLANEDOJE

Sausio 17, 18 ir 19 dienomis Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje bus 40 val. atlaidai — išstatytas šv. Sakramentas.

VASAROS METU PAMALDU NEBUS

Lietuviškoje kolonijoje: Villa Lugano, Temperley, Hurlingham ir Berisso iki š. m. balandžio 1 d. Nuo balandžio 1 d. pamaldos seks senąja tvarka.

MERGAITĖS VYKSTA Į VILLA DEL DIQUE

Š. m. sausio 11 d. 6 val. vakaro iš Plaza Miserere autobusu mergaitės išvyksta į Kordobos kalnus — Villa del Dique, į p. p. Marijos ir Kazimiero Stankūnų padovanotą TT. Marijonams vilą. Su jomis drauge vyksta stovyklos kapelionas kun. dr. A. Kleiva, MIC, stovyklos vedėjos Kazimierietės Seselė Elenisa ir Aloyza, šeimininkė p. L. Jasinevičienė. Šiuo metu jau vyksta paruošiamieji darbai. Ten yra nuvykę kun. dr. K. Černiauskas, MIC ir p. Buzienė. Jie sutiks atvykstančias stovyklantį mergaites. Taigi, Kordobos kalnuose vėl prasidės džiaugsmingas krikštavimas lietuviškojo jaunimo. Jis džiaugsis saulutės pabučiavimu, gražiojuo Calamuchita ežeru, Kordobos kalnais ir p. p. Stankūnų vaišingumu. ....

Pereitėji metai parodė, kad jaunimas džiaugėsi turįs progą praleisti vasaros atostogas gražioje gamtoje, tikimės, kad ir šie metai bus našūs lietuviškam jaunimui, kuris yra ištroškęs ne tik poilsio, bet taip pat nori susipažinti su savo tėvelių gimtuoju kraštu. Linkime jaunimui linksmi praleisti poilsio laiką!

NUOTAIKINGOS KŪČIOS

Kaip pereitais, taip ir šiais metais Avellanedoje įvyko bendros Kūčios. Jos buvo Aušros Vartų parapijos svetainėje. Prie gerai paruoštų stalų ir jaunųjų birutėlių išpuoštamame kambaryje sėdėjo gražūs būrys lietuvių. Kūčias pravedė kun. A. Kleiva, MIC. Šeimininkavo E. Talmantaitė, O. Lipinskienė, L. Jasinevičienė, S. Vaičekauskienė, Paserbskienė. Aidėjo giesmės, buvo tradicinis plotkelių laužymas, Kūčių atidaromoji kalba ir t. t. Svetainė išpuošė p. p. A. Miliauskaitė, O. Savickaitė, N. ir A. Dulvytės, A. Povilionytė, D. Noreikaitė, B. Sturevičiūtė. Kūčios tęsėsi iki 11 val. vakaro.

PADEKA

„Laiko“ Redakcija ir Administracija dėkoja visiems sveikinusiems Kalėdų ir N. Metų švenčių proga. Prašo ir toliau bendradarbiauti „Laiko“, teikiant žinias iš savo aplinkės. Daug laiko nereikia, bet tuo galima padaryti laikraštį daug įdomesnį ir patrauklesnį. Kviečiame visus į tautišką darbą!

„Laiko“ Redakcija ir Administracija.

SESUO M. ESTERA IŠVYKO Į J. A. VALSTYBES

Sesuo M. Estera, Aušros Vartų mokyklos Vedėja ir Sesių Kazimierietė Vyresnioji, gruodžio 29 d. išvyko į J. A. Valstybes. Ji buvo viena iš pirmųjų Sesių Kazimierietė, atvykusių į Argentiną 1941 m. spalio 1 d. Atvyko kartu su Sesių M. Adorata ir Rosana. Jos atvažiavo pradėti misiją darbą — atidaryti Argentinijoje katalikišką mokyklą. Pirmą metų turėjo tik 15 mokinių, tarp kurių buvo vienas lietuvis. Nopaisant visokių kliūčių bei sunkenybių, mokykla augo. Šiais metais turėjo virš 400 mokinių, tarp kurių buvo 40 lietuvių.

Seselių Kazimierietė pirmoji Vyresnioji Argentinijoje buvo išrinkta delegate į Kapitulą kartu su Sesele Estera. Tuomet Sesuo Adorata turėjo grįžti į J. A. Valstybes, o Sesuo

M. Estera buvo paskirta Sesių Kazimierietė Vyresnioji ir mokyklos vedėja Avellanedoje. Buvo pavyzdinga darbininkė. Jos pastangomis mokykla gavo valdžios teises: pačios mokytojos galėjo egzaminuoti vaikus. Taip pat ir mokyklų inspektoriai turėjo gražiausius atsiliepimus. 1950 m. Sesuo Estera buvo grį-

Kazimierietė Sesuo M. Estera pereitų metų gruodžio 29 d. išvykusi į J. A. V.

žusi į Ameriką, ten atšventė 25 m. vienuoliškojo gyvenimo sukaktį — sidabrinį jubiliejų. Kurį laiką dirbo su meksikonais, mokindama 8 skyrių. Po dviejų metų vėl grįžo į Argentiną kaip Namų Viršininė ir mokyklos vedėja. Dabar užbaigusi savo trijų metų didelį darbą išvyko į J. A. Valstybes — į gimtąjį kraštą. Visą laiką buvo augštesniųjų skyrių mokytoja. Mokino šv. Jurgio parapijoje, šv. Jozapo parapijoje, Čikagoje ir šv. Kazimiero parapijoje, Gary, Indiana.

Lietuviškoji visuomenė, ypač Aušros Vartų lietuvių parapija, įvertindama Sesių M. Esteros didelių nuopelnus, nuoširdžiai dėkoja jai ir linki sėkmingai tęsti gražų darbą savo gimtajame krašte.

NAUJŲJŲ VARGONŲ ŠVENTINIMO IŠKILMĖS

Seniai lauktieji vargonai — didelė fisharmonija Aušros Vartų šventovėje Avellanedoje jau yra įrengta. Visi juos mažiausieji stebisi gražia išvaizda ir džiugiasi gražiais, įvairiais bei stipriais balsais. Vargonai yra varomi motoru, turi tryliką skirtųjų balsų, du manualus, pedalus ir daug įvairių kombinacijų. Nors ir ne dūdų vargonai, bet drašiai galima vadinti vargonais; jie net pralenkia kai kuriais atžvilgiais daugelį dūdų vargonų. Nė viena iš aplinkinių, daug senesnių parapijų tokių vargonų neturi.

Gėlių vainikai ir taut. kaspainais papuoštų vargonų šventinimo apeigas atliko Didž. Gerb. Klebonas J. Margis Trijų Karalių šventėje. 7 val. vakaro dalyvaujant vargonų fundatoriams Jonui ir Katalinai Čekanauskams, Jonui ir Vandai Čikštams, Vincui Ratkui su Ponia, Kazimierui Šulniui su Ponia. Kūmams Jonui Čekanauskui su Vandą Čikštienė atrišus tautines juostas, chorui giendant „Laudate Dominum... — Garbinkite Viešpatį jo šventovėje... šlovinkite jį trimto garsais... kanklėmis ir vamzdžiais...“ buvo atidaryti vargonai. Pirmą kartą didingai nuskambėjo pirmiesiems akordams choras užgiedojo įspūdingą „Tyliąją Naktį“. Prieš pradėdant iškilmingąsias Mišias pilnai balsais nuskambėjo iškilmingas maršas. Mišių metu giedojo šv. Cecilijos choras, diriguojant muz. V. Rymavičiui. Išskeldamas muzikos reikšmę žmogaus ir bažnyčios gyvenime pamokslą pasakė Kun. V. Šimanskis, MIC. Mišios baigėsi Te Deum laudamus ir švenč. Sakramento palaiminimu. Visi dalyviai skirstėsi su pakilusia nuotaika ir neišdildomu įspūdžiu.

Susidarius nepramatytoms kliūtims Vargonų fundatoriai Vladas Burokas su Ponia, Jonas ir Salomėja Kuojai ir Ona Kniežaitė negalėjo iškilmingai dalyvauti.

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI

Lietuviškosios spaudos darbą savo aukomis parėmė šie nauji „Laiko“ Rėmėjai:

70 pezų: J. Janušis,
30 pezų: P. Vaičekonis,
Po 20 pezų: J. Karuzas, P. Mikulevičius ir T. Mikalauskas.
15 pezų: M. Galeckas,
10 pezų: A. Šakalytis,
5 pezus: A. Matulaitytė.

Visiems aukotojams tariame nuoširdų lietuvišką acių.

Po visų pamaldų liet. salėje įvyko šeimyninės vaišės.

Dabar ne tik giedotų Mišių metu, bet ir per kitas iškilmingas pamaldas kiekvienas dalyvis galės gėrėtis naujų vargonų balsais, jungdamas prie jų savo balsą ir siūsdamas Angšciausiajam, kuris yra visų melodijų šaltinis ir didžiausias gyvenimo simfonijos Dirigentas.

PASTABA: Sekančiame „Laiko“ Nr. bus įdėtos vargonų šventinimo iškilmių nuotraukos su jų fundatoriais.

NAUJŲJŲ GERADARIŲ AUKOS VARGONAMS

1500 pezų Jonas Čekanauskas su šeima.

1100 pezų — Jonas ir Vanda Čikštai.

1000 — Vladas Burokas.

1000 — Jonas ir Salomėja Kuojai.

1000 — Kazimieras Šulnis.

300 pezų — Zuzana Gulbienė.

Po 500 pezų Emilija Čekanauskienė, Telesforas ir Jieva Mikalauskai ir Eugenio Vales.

Po 200 pezų: Vladas Deveikis, Pranas ir Apolonija Jonaičiai, Ona Šikšnytė Krievs, Julijus Petronis, Veronika Sokaitė ir N. D. Y.

200 — Ursulė Paltanavičienė,

200 pezų — J. ir M. Sturevičiai

150 pezų — Josė Pereyra.

110 pezų — Bronė Raudonikienė.

Po 100 pezų: Pranas Aukškalinis, Stasė Barsanti, Ona Bagušienė, Elzė Banytė, A. Balsys, E. Buzienė, J. Daugirdas, B. Gokas, A. Jakimovskis, A. Kunigėlytė, M. Korkuzaitė, Ona Lipinskienė, K. Misiūnas, J. Maslauskienė, V. Mažiulytė, E. Motekūniene, L. Martinėnas, Mesic šeima, K. Murauskas, O. Naruševičiūtė, R. Preikšas, S. ir V. Pečerkinskai, P. Revinskas, A. Staškonis, D. Šabūnaitė, M. Tamulevičienė, M. Vaištarytė, V. Žekytė ir B. P.

100 — A. ir S. Balinskai,

70 pezų — A. Legeckas.

Po 60 pezų: O. Ilgevičienė ir P. ir O. Mainoniai.

50 — J. Aleksa su šeima,

50 — B. ir U. Šilaikiai,

50 — Felic Liguera,

Po 50 pezų: J. Aurila, A. Černiauskienė, J. Čepėnas, M. Bakonis, M. ir M. Galeckai, J. Garbauskas, J. Dambrauskas, J. Girones su šeima, Gomez šeima, K. Juškevičius, S. Kaireiva, A. Paršelis, O. Pažerėnė, G. Krivickienė, V. Račiūnas, B. Raštuskas, J. Strolia, T. Šiaučiukenas, H. Sganga su šeima, O. K. A. Kuliešis ir A. Venekus.

Po 30 pezų: J. Balnius, B. Babickas, P. Bagdonas, Gorecki šeima, V. Malela, J. Seniūnas, K. Šeškienė, J. Skalsas, C. F. Rodriguez, K. Sinkevičius.

Po 25 pezus: J. Jankauskas ir S. Karlonas.

Po 20 pezų: A. Apanavičius, A. Dičius, O. Folletti, K. Laucis, A. Kavaliauskienė, K. Misiūnas, P. Garska, A. Matulionis, M. Sanchez, J. Rimšeliene, V. S., E. Simanavičienė, I. Bubnelienė, E. V., J. Gasiūnas, ir N. N. ir A. Vaštokas.

15 pezų: J. Arštiki ir D. Šeškienė.

Po 10 pezų: J. Jacevičiūtė, S. Stuber, E. N. Pereyra, M. Misiūraitė, I. N. Szylo, K. Subačienė, A. Veseilis, J. D., U. Žukauskienė, K. Salučka, Estrada, M. Gallo, J. Kirmolas, J. Vainauskas, E. Mamenskaitė, S. Gerumbauskienė, A. Slančiauskas, S. Kuzelienė, V. Staškevičius, M. Kungienė, E. Galiano ir P. Vozbutas.

§ 10. S. Dočkus.

10 — Victoria Jurica,

10 — N. N.

5 pezus — A. Palario ir E. Marchisano.

318 pežai surinkta Kalėdų Naktį, kartu su aukotojais, kurie neaiškiai ar visai nepažymėjo savo pavardžių. Visiems paminėtiems ir dėl kokio nors apsirinkimo nepaskelbtoms aukotojams tariame nuoširdų acių.

LAIKAS

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL

Franqueo Pagado
Concesión N° 4329
Tarifa Reducida
Concesión N° 4915

„EL TIEMPO“ Semanario Lituanos
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. As.; T.E. 20-9027

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 416392

Redaguoja Red. Kolegija. Red. Antanas Kleiva. Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožūra, nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinijoje metams \$ 30.—, pusm. \$ 17.—, vienas nr. \$ 1.50. Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 3 dol.

VII METAI Nr. 132

11 DE ENERO

KILNUS DARBAS

O. Deveikienė ir S. Vaičekauskienė Kalėdų švenčių proga aplankė keletą mūsų tautiečių ir apdovanojo kalėdinėmis dovanomis. Dovanas įteikė ALB Avellanedos Apylinkės vardu. Apylinkės Valdyba Ponioms labai dėkinga už gražų darbą.

* Kun. Leopoldas Zubauckas perkeltas į šv. Roko parapiją, c. 7 nr. 390, Eva Peron mieste.

ROZALIJA KAZELIŪNIENĖ,

daug pasidaravusi Aušros Vartų lietuvių parapijai, antrą kartą tampa „Laiko“ Garbės Leidėja. Gražus pavyzdys kiekvienam lietuviui, kuris nori, kad lietuviška spauda klestėtų Argentinos lietuvių tarpe.

KALĖDŲ EGLUTES ŠVENTĖ

Š. m. sausio 2 d. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellanedoje, įvyko Kalėdų Eglutės Šventė. Kaip buvo laukiama, atvyko labai daug svečių. Vien tik vaikų buvo virš šimto.

Programa prasidėjo apie 7 val. vakaro ir pirmąją dalį atliko iluzionistas mėgėjas p. E. Contartesse, išpildydamas keletą gan įdomių numerių. Vėliau R. Runimas išpildė akordeonu solo „Baltosios Kalėdos“, „Tyliąją Naktį“ ir „Daug, daug dainelių...“. Programos užbaigimui buvo suvaidinta p. K. Runimo „Pasakų Šalyj“. Vaidino: vai-

Sesuo Dilekta

Dabartinė Avellanedos šv. Kazimiero Sesių Vyresnioji.

kų roles — O. Masiulytė, L. Glosaitė, A. Deveikytė, T. Jasinevičius, R. Paršelis ir K. Blumbergas; peteliškių — D. ir G. Baranauskaitės, R. Kairelytė, B. Marenholcaitė; nykštukų — A. Lesniauskaitė, M. Sakalauskaitė, R. Deveikis, S. Povilionis, J. Deveikis ir K. Paliulionis; laumės rolė vaidino D. Ginterytė, raganos — N. P., senelio — V. Simutis, sen. muzikant. R. Runimas. Šiam vaidinimui rūbus ir peteliškių sparnus pagamino p. E. Runimienė, o režisavo pats autorius. Mažieji vaidintojai atliko savo

užduotį įpatinai gerai ir pats veikaleis priminė tolimosios ir pavergtosios tėviškos miškus ir uogavimo laikotarpį, gal būt ir ne vienas ir svečių persikėlė į negrijtancios vaikystės dienas ir uogavokartu su vaidintojais. Garbė jauniems vaidintojams!

Po vaidinimo pasirodė Kalėdų Senelis, išdalindamas žaislelius vaikams.

Nors gal ir nevietoj, bet reikia pažymėti, kad kaip ir visuomet, programa prasidėjo vėliau, negu kad numatyta valandą. Tai labai sena ir įkyri yda. Paskirtą valandą ateina visai neskaitlingas svečių skaičius, nes daugelis „tyčia“ neatina laiku, „girdi programa vis vien prasidės vėliau“, užtaid programos vykdytojai yra priversti laukti daugiau svečių, nes ištikro, programos paruošimui, o ypač vaidinimui yra pašvesta labai daug laiko ir darbo. Vaidinti tuščiai salei yra didoka skriauda.

Ir taip vieni belaukdami, o kiti neateidami laiku nuskriaudžia tuos pavyzdingus parengimų lankytojus, kurie ateina laiku.

Jau laikas tuo rimčiau susirūpinti ir išbraukti iš mūsų tarpo tą taip blogai pavadintą „lietuvišką punktualumą“.

Ir ateity lietuviškas punktualumas turi būti lygiai paskirtą valandą. S. M.

PADEKA

Dėkojame visiems prisidėjusiems prie lietuviškam jaunimui atostogų Kordobos pagerinimo. Ypatinga padėka priklauso p. p. Jonui Janušui ir Marijai Janušytei, padovanusiems Kordobos stovyklai 36 kėdes ir p. p. šireikytėms už 2 lovas ir šiužinį.

Aušros Vartų Parapijos Klebonas

* Jonas Avižėnas su dukterimi Terese ir sūnumi Robertu atvyko iš Tucuman į Bs. Aires. Ta proga aplankė Aušros Vartų parapiją ir „Laiko“ spaustuvejį užsiprenumeravo laikraštį. Rengiasi dabar važiuoti į Mar del Platą. Teresė šiais metais baigė komercijos mokyklą.

* Jadvyga Rimšaitė, atvykusi iš Kanados apsistojė sav savo puseserę Mariją Gogeliene, inž. Gogelio namuose. Galvoja aplankyti Argentinijos žymesnes vietas ir po N. Metų grįžti atgal į Kanadą.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems prisidėjusiems prie Kalėdų Eglutės Šventės. Didelė padėka priklauso p. p. E. ir K. Runimams, R. Runimui, vaidintojams, p. E. Contartesse, p. Adelei Matulaitytei de Policastro padovanojusiai Kalėdų eglutėi daug vertingų žaislų, p. O. Lipinskienėi už vaišes, p. p. D. Ginterytei ir D. Noreikaitei bei Apanavičiui už salės papuošimą, visiems prisidėjusiems pinigine auka, bei maloniems svečiams, atsilankiusiems į Kalėdų Eglutės Šventę.

Kalėdų Eglutės Rengėjai.

* Juozas R. Galvelis su augštais pažymiais baigė J. M. Pueyrredon gimnaziją. Toliau mano studijuoti chemiją universitete.

* Marija Matukonienė su dukterimis Ona ir Ladis išvyko į Mar de Ajo praleisti vasaros karščius.

* E. Vasiliauskaitė Miščenkienė švenčių proga viešėjo pas p. Sofiją Vaičekauskienę, Avellanedoje. Pabuvus keletą savaičių — grįžo atgal į Entre Rios provinciją.

* Elvyra Deveikytė, pramonininko Deveikio-Pipiro dukterė, garbingų svečių tarpe atšventė savo gimtadienį.

* Anelė Urbonavičienė atvyko iš Comodoro Rivadavia į Bs. Aires aplankyti giminių. Išbuvo keletą savaičių, išvyko atgal.